

ACORD DE COMERȚ LIBER

ÎNTRE

REPUBLICA MOLDOVA

ȘI

REPUBLICA TURCIA

**Acord de Comerț Liber între
Republica Moldova și Republica Turcia**

PREAMBUL

Republica Moldova și Republica Turcia (denumite în continuare "Părți", sau „Moldova” sau „Turcia” după caz);

REAFIRMÂND interesul reciproc al Părților, în consolidarea continuă a sistemului comercial multilateral și având în vedere prevederile și instrumentele din Acordul General pentru Tarife și Comerț din 1994 (denumit în continuare "GATT 1994") precum și a Acordului de la Marrakesh privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, încheiat la 15 aprilie 1994 (denumit în continuare "Acordul OMC") constituie o bază pentru politica lor de comerț exterior;

CONFIRMÂND intenția lor de a participa activ la procesul de integrare economică în Europa și exprimând pregătirea lor pentru a coopera în căutarea unor metode și mijloace de a consolida acest proces;

LUÂND ÎN CONSIDERARE Acordul de Instituire a unei Asocieri între Republica Turcia și Comunitatea Economică Europeană, precum și Acordul de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte;

DORIND să creeze condiții mai favorabile pentru dezvoltarea durabilă și diversificarea comerțului dintre ele și pentru promovarea cooperării comerciale și economice în domeniile de interes comun pe baza egalității, avantajului reciproc, non-discriminării precum și a unui echilibru între drepturi și obligații;

HOTĂRÂTE să stabilească în acest scop prevederi care vizează eliminarea progresivă a obstacolelor din calea comerțului între Părți, în conformitate cu prevederile privind instituirea zonei de comerț liber;

DORIND să stabilească reguli clare, previzibile și durabile pentru a promova dezvoltarea comerțului și a investițiilor reciproce, prin stabilirea unei zone de comerț liber;

DECLARÂND disponibilitatea de a examina posibilitatea dezvoltării și aprofundării relațiilor economice ale acestora prin extinderea domeniilor cuprinse în prezentul Acord;

RECUNOSCÂND faptul că acordurile de comerț liber contribuie la expansiunea comerțului mondial, la stabilitatea internațională mai accentuată, și, în special, la dezvoltarea unor relații mai strânse între popoarele lor;

AU CONVENIT să încheie prezentul Acord de Comerț Liber (denumit în continuare "prezentul Acord").

CAPITOLUL I DISPOZIȚII ÎNȚIALE

ARTICOLUL 1 Crearea Zonei de Comerț Liber

Părțile, în conformitate cu prezentul Acord și Articolul XXIV din GATT 1994, instituie o zonă de comerț liber.

ARTICOLUL 2 Obiective

Obiectivele prezentului Acord sunt:

- a) sporirea și consolidarea cooperării economice dintre Părți și ridicarea standardelor de viață a cetățenilor acestora;
- b) promovarea extinderii schimburilor comerciale bilaterale, prin dezvoltarea armonioasă a relațiilor economice dintre Părți;
- c) eliminarea obstacolelor și restricțiilor în calea comerțului cu bunuri;
- d) contribuirea, prin înlăturarea barierelor în calea comerțului, la dezvoltarea armonioasă și expansiunea comerțului mondial; și
- e) crearea unor condiții de concurență echitabile în schimburile comerciale dintre Părți.

ARTICOLUL 3 Relațiile cu Acordurile multilaterale

Părțile își afirmă drepturile și obligațiile existente între ele, în conformitate cu prevederile Acordului de la Marrakech privind constituirea Organizației Mondiale a Comerțului, încheiat la 15 aprilie 1994 (denumit în continuare "Acordul OMC"), prevederile Acordului GATT 1994, cât și prevederile Acordurilor sale succesoare și alte Acorduri multilaterale la care Părțile fac parte.

ARTICOLUL 4 Relațiile comerciale guvernate de alte acorduri

1. Părțile, fără a prejudicia drepturile și obligațiile prevăzute în prezentul Acord, păstrează dreptul de a menține sau stabili uniuni vamale, zone de comerț liber sau alte acorduri cu țări terțe.

2. În cazul în care drepturile și obligațiile prevăzute în prezentul Acord sunt afectate, oricare dintre Părți poate solicita să fie organizate consultări în cadrul Comitetului Mixt cu privire la acordurile de instituire sau de modificare a uniunilor vamale sau a zonelor de comerț liber și, dacă este necesar, asupra altor probleme majore legate de politicile comerciale respective ale Părților cu țările terțe.

CAPITOLUL II DISPOZIȚII COMUNE

ARTICOLUL 5 Taxe vamale

În temeiul prezentului Acord, taxa vamală include orice taxă sau impunere de orice tip, inclusiv de orice formă de suprataxă sau impunere suplimentară, aplicate la import sau export în legătură cu importul sau exportul, dar care nu include:

- a) taxe interne sau alte impuneri echivalente cu taxele interne impuse în conformitate cu Articolul 10 (Tratamentul Național);
- b) taxe anti-dumping sau compensatorii impuse în conformitate cu Articolul 20 (Măsuri Anti-Dumping și Compensatorii);
- c) taxe de salvagardare impuse în conformitate cu Articolul 19 (Măsuri de Salvagardare);
- d) taxe sau alte impuneri aplicate în conformitate cu Articolul 11 (Taxe și Alte Impuneri).

ARTICOLUL 6 Clasificarea și Evaluarea Mărfurilor

1. Clasificarea mărfurilor în comerțul dintre Părți trebuie să fie stabilită în nomenclatura tarifară a fiecărei Părți în cauză, în conformitate cu Nomenclatura Combinată a Uniunii Europene (NC).
2. O Parte poate introduce noi tarife, cu condiția ca noile tarife preferențiale să nu fie mai puțin preferențiale decât cele aplicate inițial.
3. În scopul determinării valorii în vamă a bunurilor comercializate între Părți, prevederile Articolului VII din GATT 1994 și Acordul OMC privind punerea în aplicare a Articolului VII din GATT 1994, se va aplica *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 7 Taxa de bază

1. Pentru fiecare produs, taxa de bază la care urmează să se aplice reducerile succesive stabilite în acest Acord, va fi taxa aplicată în conformitate cu principiul Națiunii

Celei Mai Favorizate (MFN) și care va fi în vigoare în comerțul dintre Părți la data intrării în vigoare a prezentului Acord.

2. În cazul în care, după data intrării în vigoare a prezentului Acord, orice reducere tarifară va fi aplicată de către părți în baza principiului Națiunii Celei Mai Favorizate (MFN), astfel de taxe reduse înlocuiesc taxele de bază menționate în alineatul 1 din prezentul Articol, din data de la care astfel de reduceri vor fi aplicate.
3. Părțile își comunică reciproc taxele de bază respective.

ARTICOLUL 8

Taxe Vamale la Export și Impuneri cu Efect Echivalent

1. Taxele vamale la export și impuneri echivalente acestora vor fi eliminate din comerțul dintre Părți la intrarea în vigoare a prezentului Acord.
2. De la data intrării în vigoare a prezentului Acord, nici un fel de taxe vamale noi la export, sau impuneri cu efect echivalent nu vor fi introduse în comerțul dintre Părți.

ARTICOLUL 9

Restricții Cantitative la Import și Export

Cu excepția celor prevăzute în prezentul Acord, nici o Parte nu poate adopta sau menține nici o interdicție sau restricție privind importul oricărui bun a celeilalte Părți, sau exportul sau vânzarea pentru export a oricărui bun destinat teritoriului celeilalte Părți, cu excepția cazului în conformitate cu Articolul XI din GATT 1994 și a notelor sale interpretative. În acest scop, Articolul XI din GATT 1994, cât și notele sale interpretative sunt încorporate în prezentul Acord și fac parte din acesta, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 10

Tratamentul Național

Fiecare Parte acordă tratament național produselor celeilalte Părți, în conformitate cu Articolul III din GATT 1994, inclusiv notele sale interpretative. În acest scop, Articolul III din GATT 1994 și notele sale interpretative sunt încorporate în prezentul Acord și fac parte din acesta, *mutatis mutandis*.

ARTICOLUL 11

Taxe și Alte Impuneri

Fiecare Parte trebuie să asigure, în conformitate cu Articolul VIII din GATT 1994 și notele sale interpretative, ca toate taxele și impunerile de orice caracter (altele decât taxele vamale și impunerile care sunt excluse din definiția unei taxe vamale, în conformitate cu Articolul 5 (Taxe Vamale)) impuse, sau tangente la acestea, importul sau exportul este limitat la costul aproximativ a serviciilor prestate și nu reprezintă o protecție indirectă a mărfurilor autohtone sau o impozitare a importurilor sau

exporturilor în scopuri fiscale.

ARTICOLUL 12

Măsuri Sanitare și Fitosanitare

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile prevăzute de Acordul OMC privind Aplicarea Măsurilor Sanitare și Fitosanitare.
2. Părțile nu trebuie să aplice reglementările lor în domeniul sanitar și fitosanitar ca o discriminare arbitrară sau nejustificată sau o restricție disimulată în comerțul dintre ele.

ARTICOLUL 13

Reglementări Tehnice

1. Părțile confirmă drepturile și obligațiile acestora prevăzute de Acordul OMC vis-à-vis de Barierele Tehnice în calea Comerțului.
2. Părțile vor coopera și vor face schimb de informații în cadrul Comitetului Mixt din domeniul reglementărilor tehnice, standardelor, metrologiei, și procedurilor de evaluare a conformității, în vederea eliminării Barierele Tehnice din calea Comerțului.
3. Părțile convin să intre în negocieri, după caz, în scopul recunoașterii reciproce în domeniul evaluării conformității, cu luarea în considerare a drepturilor și obligațiilor internaționale ale ambelor Părți.

ARTICOLUL 14

Achiziții Publice

Părțile trebuie să acorde reciproc furnizorilor accesul la contractarea procedurilor de atribuire, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat furnizorilor din orice altă țară.

ARTICOLUL 15

Proprietatea Intelectuală

1. Părțile își afirmă drepturile și obligațiile existente cu privire la fiecare din ele, referitor la Acordul OMC privind aspectele drepturilor de proprietate intelectuală legate de comerț (denumit în continuare "Acordul TRIPS"), precum și orice alte acorduri multilaterale de proprietate intelectuală la care ambele Părți fac parte.
2. Părțile vor asigura o protecție adecvată, eficientă și nediscriminatorie a drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv măsuri pentru punerea în aplicare a drepturilor date împotriva încălcării acestora, contrafacerii și pirateriei, în conformitate cu dispozițiile prezentului Articol, precum și Acordului TRIPS și a oricărui alt acord de proprietate intelectuală la care ambele Părți fac parte.

3. Părțile vor coopera în aspectele ce țin de proprietatea intelectuală, și fiecare dintre ele trebuie să furnizeze mijloacele legale Părților interesate pentru a preveni utilizarea comercială a numelui țării celeilalte Părți, în cazul în care o astfel de utilizare este de natură să inducă în eroare consumatorii cu privire la indicația geografică a bunurilor.

ARTICOLUL 16

Reguli de Origine și Cooperarea dintre Administrațiile Vamale

1. Regulile de origine pentru produsele vizate în temeiul prezentului Acord, aplicate între Părți cît și metodele conexe de cooperare administrativă sunt stabilite în Anexa I.
2. Regulile de origine stabilite în Anexa I, vor fi aplicate temporar și vor fi înlocuite cu regulile de origine din viitorul Acord comercial preferențial, între Republica Moldova și UE, și anexele sale afiliate. În cazul în care aceste reguli de origine vor fi modificate, Comitetul Mixt va iniția procedura de modificare a acestor reguli de origine.

ARTICOLUL 17

Taxe Interne

1. Părțile se vor abține de la orice măsură sau practică de natură fiscală internă care cauzează, în mod direct sau indirect, discriminarea între produsele uneia dintre Părți și produsele similare originare ale celeilalte Părți.
2. Produsele exportate către teritoriul uneia dintre Părți nu pot beneficia de rambursări ale impozitelor indirecte interne, mai mari decît cuantumul impozitelor indirecte percepute asupra lor.

ARTICOLUL 18

Ajustări Structurale

1. Măsurile excepționale de durată limitată, care constituie derogări de la prevederile Articolului 23, (Taxe Vamale la Import și Impuneri cu Efect Echivalent) pot fi luate de către Părți sub forma unor taxe vamale sporite.
2. Aceste masuri pot viza doar industriile noi, sau anumite sectoare în curs de restructurare, sau care se confruntă cu dificultăți grave, în special în cazul în care aceste dificultăți creează probleme sociale importante.

3. Taxele vamale la import, aplicabile Părților, la produsele originare din cealaltă Parte, introduse prin aceste masuri, nu pot depăși 25% din taxa vamală ad-valorem și trebuie să mențină un element de preferință pentru produsele originare din cealaltă Parte. Valoarea totală a importurilor de produse care fac obiectul acestor măsuri nu poate depăși 15% din importurile totale ale produselor industriale din cealaltă Parte, astfel cum sunt definite în Articolul 22 (Scopul) în cursul ultimului an pentru care sunt disponibile datele statistice.
4. Aceste măsuri se vor aplica pentru o perioadă ce nu depășește cinci ani, cu excepția cazului în care o perioadă mai mare este autorizată de către Comitetul Mixt. Acestea încetează să mai fie aplicate, cel târziu pînă la data expirării perioadei de tranziție.
5. Astfel de măsuri nu pot fi introduse pentru un produs în cazul în care au trecut mai mult de trei ani de la eliminarea tuturor taxelor vamale și restricțiilor cantitative sau taxelor ori măsurilor cu efect echivalent, referitoare la produsul respectiv.
6. Părțile vor informa Comitetul Mixt cu privire la orice măsuri excepționale pe care intenționează să le ia, și la cererea oricăreia dintre Părți, vor avea loc consultări în cadrul Comitetului Mixt privind măsurile respective și sectoarele la care se referă, înainte de a fi aplicate. La adoptarea acestor măsuri Părțile vor trebui să furnizeze Comitetului Mixt, un plan de eliminare a taxelor vamale introduse în temeiul prezentului Articol. Acest plan va prevedea o eliminare treptată a acestor taxe, începând de la maximum doi ani după introducerea lor, în rate egale. Comitetul Mixt poate decide asupra unui plan diferit.

ARTICOLUL 19 **Măsuri de Salvagardare**

1. Părțile mențin drepturile și obligațiile de a aplica măsuri de salvagardare în conformitate cu articolul XIX din GATT 1994 și Acordul OMC privind măsurile de Salvagardare.
2. Prezentul Acord nu conferă nici un drept sau obligație suplimentară Părților în ceea ce privește aplicarea măsurilor de salvagardare, prevăzute în alineatul 1 din prezentul Articol.

ARTICOLUL 20 **Măsuri Anti-Dumping și Compensatorii**

1. Drepturile și obligațiile Părților cu privire la măsurile anti-dumping și compensatorii sunt reglementate de Articolele VI și XVI din GATT 1994, Acordul OMC privind punerea în Aplicare a Articolului VI din GATT 1994 și Acordul OMC privind Subvențiile și Măsurile Compensatorii.

2. Prezentul Acord nu conferă nici un drept sau obligație suplimentară Părților în ceea ce privește aplicarea măsurilor anti-dumping și compensatorii, prevăzute în alineatul 1 din prezentul Articol.

ARTICOLUL 21

Re-exportul și Deficitul Accentuat

1. În cazul în care respectarea în conformitate cu prevederile Articolului 8 (Taxe vamale la export și Impuneri cu efect echivalent) cît și a Articolului 9 (Restricții Cantitative la import și export), conduc la:

- a. re-exportul către o țară terță față de care Partea exportatoare menține restricții cantitative la export, pentru produsul în cauză, taxe vamale la export sau măsuri ori impuneri cu efect echivalent, sau:
- b. cauzarea unui deficit accentuat, sau o amenințare cu acesta, a unui produs esențial pentru Partea exportatoare;

și atunci când situațiile menționate mai sus, provoacă sau riscă să genereze unele dificultăți majore pentru Partea exportatoare, Partea respectivă, poate lua măsurile corespunzătoare în condițiile și în conformitate cu procedurile prevăzute în Articolul 31 (Îndeplinirea obligațiilor și soluționarea diferendelor).

2. Măsurile luate ca urmare situației prevăzută în alineatul 1, se aplică în mod nediscriminatoriu și trebuie eliminate atunci când condițiile nu mai justifică menținerea lor.

CAPITOLUL III

PRODUSE INDUSTRIALE

ARTICOLUL 22

Scopul

1. Dispozițiile prezentului Capitol se aplică produselor industriale originare din cele două Părți.
2. Termenul "produse industriale" înseamnă, în sensul prezentului Acord, mărfurile care intră sub incidența capitolului 25-97 din Nomenclatura Combinată a UE.

ARTICOLUL 23

Taxe Vamale la Import și Impuneri cu Efect Echivalent

1. Taxele vamale la import și Impunerile cu efect echivalent, aplicate de către Turcia la mărfurile originare din Moldova, vor fi eliminate la data intrării în vigoare a prezentului Acord.

2. Taxele vamale la import și Impunerile cu efect echivalent, aplicate de către Moldova la mărfurile originare din Turcia, vor fi eliminate la data intrării în vigoare a prezentului Acord fără a aduce prejudiciu alineatului 3 din prezentul Articol.
3. Taxele vamale la import aplicate de către Moldova la mărfurile originare din Turcia, specificate în Anexa II, vor fi eliminate treptat, în conformitate cu termenele prevăzute în Anexa menționată.
4. Pentru mărfurile originare din Turcia, menționate în Anexa II, Moldova va acorda un tratament nu mai puțin favorabil decât cel acordat pentru produsele similare originare din UE. În cazul oricărei schimbări favorabile în tratamentul acordat Uniunii Europene, pentru mărfurile specificate în Anexa II, Moldova trebuie să informeze, fără întârziere, Comitetul Mixt în vederea luării unei decizii, pentru a reflecta aceste modificări asupra mărfurilor originare din Turcia, specificate în Anexa menționată.
5. De la data intrării în vigoare a prezentului Acord, în comerțul dintre Părți nu vor fi introduse noi taxe vamale la import sau impuneri cu efect echivalent.

CAPITOLUL IV PRODUSE AGRICOLE

ARTICOLUL 24 Scopul

1. Dispozițiile prezentului Capitol vor fi aplicate produselor agricole, originare din cele două Părți.
2. Termenul "produse agricole" presupune, în sensul prezentului Acord, mărfurile care intră sub incidența capitolelor 01-24 din Nomenclatura Combinată a UE.

ARTICOLUL 25 Schimb de Concesii

1. Părțile semnatare la prezentul Acord își alocă reciproc concesiile prevăzute în Anexa III, în conformitate cu dispozițiile prevăzute în aceasta.
2. Luând în considerație rolul agriculturii în economiile Părților, dezvoltarea comerțului cu produse agricole și normele politicilor agricole respective, Părțile vor examina în cadrul Comitetului Mixt posibilitățile de acordare a concesiilor suplimentare reciproce în comerțul cu produse agricole.

ARTICOLUL 26

Măsuri de Salvagardare Specifice

În pofida celorlalte dispoziții ale prezentului Acord, în special Articolul 31 (Îndeplinirea obligațiilor și soluționarea diferendelor), dată fiind sensibilitatea deosebită a pieței agricole, în cazul în care importurile de produse originare din una dintre Părți, care fac obiectul concesiilor acordate în temeiul prezentului Acord, provoacă perturbări grave pieței sau mecanismelor interne de reglementare, în cealaltă Parte, ambele părți vor intra imediat în consultări pentru a găsi o soluție adecvată. Până la o astfel de soluție, Partea în cauză poate lua măsurile corespunzătoare, în conformitate cu prevederile din cadrul GATT, precum și alte acorduri OMC relevante.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

ARTICOLUL 27

Instituirea Comitetului Mixt

1. Comitetul Mixt se instituie, unde fiecare Parte va fi reprezentată de către oficialii săi superiori.
2. Comitetul Mixt este responsabil de administrarea prezentului Acord și asigură punerea în aplicare eficientă a dispozițiilor acestuia.
3. Comitetul Mixt se întrunește ori de câte ori este necesar, la cerere, dar în mod normal cel puțin o dată pe an. Oricare dintre Părți poate solicita să aibă loc o reuniune a acestuia. Comitetul Mixt este prezidat prin rotație de către Părți.
4. Comitetul Mixt își adoptă propriul regulament de procedură.

ARTICOLUL 28

Funcțiile Comitetului Mixt

1. Pentru implementarea eficientă a prezentului Acord, Comitetul Mixt are următoarele funcții; incluzînd dar nefiind limitat la:
 - a) revizuirea funcționării generale a prezentului Acord;
 - b) înființarea sub-comisiilor pe care le consideră necesare întru îndeplinirea sarcinilor sale, și supravegherea activității acestora;
 - c) revizuirea, considerarea și, după caz, luarea deciziei cu privire la aspectele specifice legate de funcționarea și punerea în aplicare a prezentului Acord, inclusiv aspectele raportate de către sub-comisii;
 - d) facilitarea, după caz, evitării și soluționării diferendelor care decurg din prezentul Acord;

- e) conform necesității, emiterea interpretărilor prezentului Acord;
 - f) revizuirea posibilității de a elimina ulterior obstacolele din calea comerțului dintre Părți și dezvoltarea ulterioară a relațiilor comerciale;
 - g) explorarea modalităților de consolidare a comerțului între Părți și contribuirea întru realizarea obiectivelor prezentului Acord; și,
 - h) luarea oricăror alte măsuri, convenite de către Părți.
2. Comitetul Mixt poate lua decizii privind aspectele legate de prezentul Acord, inclusiv deciziile de a adopta orice amendament la prezentul Acord. Comitetul Mixt poate face, de asemenea, recomandări la aspectele legate de prezentul Acord. Comitetul Mixt adoptă decizii și formulează recomandări prin consens.
3. Deciziile luate de Comitetul Mixt cu privire la orice modificare a prezentului Acord, sunt supuse finalizării procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoarea a Acordului, în conformitate cu Articolul 34 (Amendamente).

CAPITOLUL VI DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 29 Excepții Generale și de Securitate

Nimic din acest Acord nu împiedică Părțile să întreprindă acțiuni și să adopte măsuri în conformitate cu Articolele XX și XXI din GATT 1994.

ARTICOLUL 30 Excepții referitor la Balanța de Plăți

1. În cazul în care o Parte decide să impună măsuri din motive legate de balanța de plăți, aceasta trebuie să aibă loc doar în conformitate cu drepturile și obligațiile prevăzute de GATT 1994, inclusiv Declarația privind măsurile comerciale întreprinse pentru scopuri de balanță de plăți (Declarațiile din 1979) și Înțelegerea privind balanța de plăți a prevederilor din GATT 1994 (Înțelegerea BOP).
2. Partea interesată trebuie să se consulte imediat cu cealaltă Parte, pentru adoptarea măsurilor în temeiul alineatului 1 din prezentul Articol.
3. Părțile se vor strădui să evite aplicarea măsurilor restrictive prevăzute în alineatul 1 al prezentului Articol.
4. Orice măsură restrictivă adoptată sau menținută în temeiul prezentului Articol trebuie să fie nediscriminatorie.

ARTICOLUL 31

Îndeplinirea Obligațiilor și Soluționarea Diferendelor

1. Părțile vor lua toate măsurile necesare pentru a asigura realizarea obiectivelor prezentului Acord și îndeplinirii obligațiilor care le revin în temeiul prezentului Acord.
2. Părțile, vor depune toate eforturile în orice moment, să convină asupra interpretării și punerii în aplicare a prezentului Acord și vor încerca prin intermediul cooperării și consultării să evite și să aplaneze disputele dintre ele și să ajungă la o soluționare reciproc satisfăcătoare a oricărei probleme care ar putea afecta funcționarea acestuia.
3. Fiecare Parte poate solicita consultări în cadrul Comitetului Mixt cu privire la o măsură sau oricare alt aspect referitor la interpretarea și punerea în aplicare a prezentului Acord.
4. Partea solicitantă va emite o notificare în scris către cealaltă Parte, indicând motivele cererii, inclusiv identificarea măsurii în cauză și o indicație a Articolului(-lelor) relevant(-e) din prezentul Acord, și va furniza informații suficiente pentru a permite examinarea problemei.
5. Comitetul Mixt se va convoca în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii cererii. La inițierea consultărilor, Părțile trebuie să furnizeze informații care vor permite examinarea modului în care măsurile sau oricare alte aspecte ar putea afecta interpretarea și punerea în aplicare a prezentului Acord, și să ofere un tratament confidențial informațiilor schimbate în timpul consultărilor.
6. Comitetul Mixt se va strădui să soluționeze cu promptitudine diferendul cu ajutorul unei decizii și în cazul în care Părțile convin, poate face recomandări cu privire la măsurile de punere în aplicare care urmează a fi luate de către Partea în cauză, și intervalul de timp pentru a face acest lucru.
7. Comitetul Mixt poate apela la consilierii tehnici sau să creeze grupuri de lucru sau grupuri de experți după cum consideră necesar, sau pot ajuta Părțile să ajungă la o soluționare reciproc satisfăcătoare a diferendului.
8. În cazul în care diferendul nu poate fi soluționat într-o perioadă rezonabilă de timp pe parcursul consultărilor, Comitetului Mixt poate conveni asupra stabilirii unei Comisii de Arbitraj. Numărul de arbitri, procedurile de selecție ale arbitrilor, procedura de arbitraj și intervalul de timp în care Comisia de Arbitraj trebuie să prezinte raportul său, se stabilesc de către Comitetul Mixt.
9. În cazul în care o Parte consideră că cealaltă Parte nu și-a îndeplinit o obligație în temeiul prezentului Acord, iar Comitetul Mixt nu a reușit să ajungă la o soluție acceptabilă de comun în termen de 90 de zile calendaristice de la data primirii notificării menționate în alineatul 4, Partea în cauză poate lua măsurile corespunzătoare. Comitetului Mixt va fi imediat notificat despre măsurile luate și va

organiza consultări regulate în vederea eliminării acestora. Măsurile vor fi eliminate atunci când condițiile nu mai justifică menținerea lor, sau, în cazul în care diferendul este prezentat Comisiei de Arbitraj.

10. În cazul în care Părțile nu au reușit să soluționeze orice diferend în cadrul Comitetului Mixt, acestea pot continua în conformitate cu procedurile stabilite în Înțelegerea OMC privind regulile și procedurile de soluționare a diferendelor.

ARTICOLUL 32

Clauza Evolutivă

Părțile pot conveni de comun acord să extindă prezentul Acord, cu scopul de a lărgi domeniul de aplicare și de completare a acestuia, în conformitate cu legislația lor respectivă, prin încheierea de Acorduri privind sectoarele sau activitățile specifice, în funcție de experiența dobândită în cursul punerii lor în aplicare.

ARTICOLUL 33

Anexe

Anexele prezentului Acord fac parte integrantă din prezentul Acord.

ARTICOLUL 34

Amendamente

1. Părțile pot conveni, în scris, să facă amendamente la prezentul Acord.
2. Orice amendament la prezentul Acord va fi supus îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului.
3. Orice amendament la prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare de la data notificării celeilalte Părți, care atestă faptul că procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului au fost finalizate, sau la o altă dată când Părțile pot conveni.
4. Atunci când a fost convenit și aprobat în conformitate cu procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului, orice amendament trebuie să reprezinte o parte integrantă din prezentul Acord.

ARTICOLUL 35

Intrarea în Vigoare

1. Părțile vor ratifica prezentul Acord în conformitate cu procedurile lor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului.
2. Prezentul Acord va intra în vigoare în prima zi a lunii următoare de la data notificării celeilalte Părți, ce atestă faptul că procedurile interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului au fost finalizate.

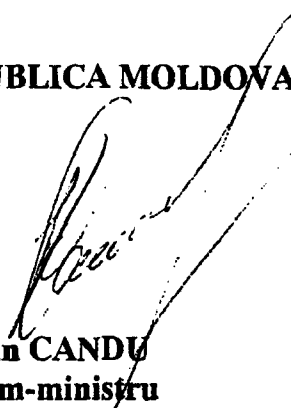
ARTICOLUL 36
Durata și Denunțarea

1. Prezentul Acord va fi valabil pe termen nelimitat.
2. Fiecare dintre Părți poate notifica în scris cealaltă Parte despre intenția sa de a denunța prezentul Acord. Denunțarea va intra în vigoare în prima zi a lunii a șaptea de la data notificării celeilalte Părți.
3. Părțile convin ca, în cazul aderării uneia dintre Părți a prezentului Acord, la UE, prezentul Acord va fi denunțat în momentul aderării la UE.

DREPT pentru care, subsemnații plenipotențari, deplin autorizați în acest scop, au semnat prezentul Acord.

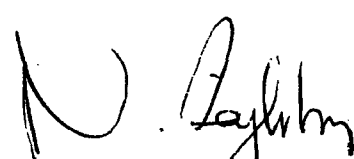
SEM NAT la Chișinău, la unsprezece septembrie în anul două mii paisprezece, în două exemplare originale fiecare, în limbile română, turcă și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul oricărei divergențe în interpretarea prezentului Acord, textul în limba engleză va prevala.

PENTRU REPUBLICA MOLDOVA

Andrian CANDU
Viceprim-ministru
Ministru al economiei

PENTRU REPUBLICA TURCIA

Nihat ZEYBEKCI
Ministru al economiei

ANEXA I

(cu referire la Articolul 16 din prezentul Acord)

PROTOCOLUL PRIVIND DEFINIREA NOȚIUNII DE „PRODUSE ORIGINARE” ȘI METODE DE COOPERARE ADMINISTRATIVĂ

CUPRINS

TITLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1 Definiții

TITLUL II DEFINIREA NOȚIUNII DE „PRODUSE ORIGINARE”

Articolul 2 Condiții generale
Articolul 3 Cumul bilateral
Articolul 4 Cumulare de origine cu Uniunea Europeană
Articolul 5 Produse obținute integral
Articolul 6 Produse prelucrate sau transformate suficient
Articolul 7 Transformare sau prelucrare insuficientă
Articolul 8 Unitate de referință
Articolul 9 Accesorii, piese de schimb și unelte
Articolul 10 Seturi
Articolul 11 Elemente neutre

TITLUL III CONDIȚII TERITORIALE

Articolul 12 Principiul teritorialității
Articolul 13 Transport direct
Articolul 14 Expoziții

TITLUL IV RESTITUIRE SAU SCUTIRE DE TAXE VAMALE

Articolul 15 Interzicerea restituirilor sau a scutirii de taxe vamale

TITLUL V DOVADA DE ORIGINE

Articolul 16 Condiții generale
Articolul 17 Procedura de emitere a unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1
Articolul 18 Certificate de circulație a mărfurilor EUR.1
Articolul 19 Emiterea unui duplicat al certificatului EUR.1
Articolul 20 Emiterea certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 pe baza unei dovezi de origine emise sau întocmite anterior
Articolul 21 Separare contabilă
Articolul 22 Condițiile de întocmire a unei declarații de origine
Articolul 23 Exportator autorizat
Articolul 24 Valabilitatea dovezii de origine
Articolul 25 Prezentarea dovezii de origine

- Articolul 26** Importul eplonat
Articolul 27 Scutiri de la dovada de origine
Articolul 28 Documente justificative
Articolul 29 Păstrarea dovezii de origine, a declarației furnizorului și a documentelor justificative
Articolul 30 Discordante și erori formale
Articolul 31 Sume exprimate în euro

TITLUL VI METODE DE COOPERARE ADMINISTRATIVĂ

- Articolul 32** Cooperare administrativă
Articolul 33 Verificarea dovezilor de origine
Articolul 34 Soluționarea litigiilor
Articolul 35 Sancțiuni
Articolul 36 Zone libere

TITLUL VII PREVEDERI FINALE

- Articolul 37** Amendamente la Protocol
Articolul 38 Dispoziții tranzitorii pentru mărfurile aflate în tranzit sau depozitare

Lista anexelor

- Anexa I:** Note introductive la lista din anexa II
Anexa II: Lista prelucrărilor sau a transformărilor care trebuie aplicate materialelor neoriginare pentru ca produsul fabricat să poată obține caracterul original
Anexa III: Modele de certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 și de cerere de eliberare a certificatului de circulație EUR.1
Anexa IV: Textul declarației de origine

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 1

Definiții

În sensul prezentului Protocol, prin următoarele se înțelege:

- (a) „fabricare”: orice prelucrare sau transformare, inclusiv asamblarea sau operațiunile specifice;
- (b) „material”: orice ingredient, orice materie primă, orice componentă, orice Parte etc. utilizată la fabricarea produsului;
- (c) „produs”: produsul fabricat, chiar dacă este destinat să fie utilizat ulterior în cursul unei alte operațiuni de fabricație;
- (d) „mărfuri”: atât materialele cât și produsele;
- (e) „valoare în vamă”: valoarea determinată în conformitate cu Acordul privind punerea în aplicare a articolului VII al Acordului General pentru Tarife și Comerț 1994 (Acordul OMC privind valoarea în vamă);
- (f) „preț franco fabrică”: prețul plătit pentru produs fabricantului din Partea contractantă în a cărei întreprindere s-a efectuat ultima prelucrare sau transformare, inclusiv valoarea tuturor materialelor utilizate și deducerile tuturor taxelor interne care sunt sau care pot fi restituite atunci când produsul obținut este exportat;
- (g) „valoarea materialelor”: valoarea în vamă la momentul importului materialelor neoriginare utilizate sau, în cazul în care aceasta nu este cunoscută sau nu poate fi stabilită, primul preț determinabil plătit pentru materiale în Partea contractantă exportatoare;
- (h) „valoarea materialelor originare”: valoarea acestor materiale astfel cum este definită la litera (g) aplicată *mutatis mutandis*;
- (i) „valoare adăugată”: prețul franco fabrică minus valoarea în vamă a fiecărui material încorporat originar din celelalte părți contractante cu referire la Articolul 3 și 4. iar dacă valoarea în vamă nu este cunoscută sau nu poate fi stabilită, primul preț determinabil plătit pentru materiale în Partea contractantă exportatoare, Turcia sau Moldova;
- (j) „capitole” și „poziții”: capitolele și pozițiile (cu patru cifre) utilizate în nomenclatura care constituie Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor, denumit în prezenta Convenție „Sistem armonizat” sau „SA”;
- (k) „încadrat”: se referă la clasificarea unui produs sau a unui material la o anumită poziție;
- (l) „transport”: produsele trimise simultan de același exportator către același destinatar sau transportate cu un document de transport unic de la exportator la destinatar sau, în lipsa unui astfel de document, cu o factură unică;
- (m) „teritorii”: teritoriile, inclusiv apele teritoriale.

TITLUL II

DEFINIREA NOȚIUNII DE „PRODUSE ORIGINARE”

ARTICOLUL 2

Condiții generale

1. În scopul implementării prezentului Acord, următoarele produse sunt considerate ca fiind

originare din Turcia:

- a) produsele obținute integral în Turcia, în sensul articolului 5;
- b) produsele obținute în Turcia ce conțin materiale care nu au fost obținute integral acolo, cu condiția ca aceste materiale să fi suferit prelucrări sau transformări suficiente în Turcia, în sensul articolului 6;

2. În scopul implementării Acordului, se considera ca următoarele produse sunt originare din Moldova:

- a) produsele obținute integral în Republica Moldova, în sensul articolului 5;
- b) produsele obținute în Moldova ce conțin materiale care nu au fost obținute integral acolo, cu condiția ca aceste materiale să fi suferit prelucrări sau transformări suficiente în Turcia, în sensul articolului 6;

ARTICOLUL 3

Cumul bilateral

1. Fără a aduce prejudicii dispozițiilor articolului 2 alineatul (1), produsele sunt considerate originare din Turcia atunci când acestea sunt obținute aici și conțin materiale originare din Republica Moldova, în conformitate cu prevederile Protocolului privind regulile de origine anexat la Acord, cu condiția ca prelucrarea sau transformarea efectuată în Turcia nu se limitează la operațiunile menționate la articolul 7. Nu este necesar ca materialele în cauză să fi fost supuse unei transformări sau prelucrări suficiente.

2. Fără a aduce prejudicii dispozițiilor articolului 2 alineatul (2), produsele sunt considerate originare din Republica Moldova, dacă acestea produse sunt obținute aici și conțin materiale originare din Turcia, în conformitate cu prevederile Protocolului privind regulile de origine anexat la Acord, cu condiția că prelucrarea sau transformarea efectuată în Republica Moldova nu se limitează la operațiunile menționate în articolul 7. Nu este necesar ca materialele menționate să fi fost supuse unei transformări sau o prelucrări suficiente.

ARTICOLUL 4

Cumulul de origine cu Uniunea Europeană

1. Materialele originare din Uniunea Europeană trebuie să fie considerate ca materiale originare din Republica Moldova sau Turcia respectiv, atunci când sunt ulterior prelucrate sau încorporate într-un produs obținut în aceste țări.

2. Pentru ca produsele menționate la alineatul 1 să dobândească statutul de originar, nu este necesar ca materialele să fi fost supuse transformări sau prelucrări suficiente, cu condiția că:

a) prelucrarea sau transformarea materialelor efectuată în Republica Moldova sau Turcia să nu se limiteze la operațiunile menționate la articolul 7 al prezentului Protocol;

b) materialele au fost originare din Uniunea Europeană, cu aplicarea regulilor de origine identice cu cele aplicabile în cazul în care aceste materiale au fost exportate direct către Republica Moldova sau Turcia, respectiv; și

c) Republica Moldova, Turcia și Uniunea Europeană dispun de un regim care să permită proceduri adecvate de cooperare administrativă și care să asigure implementarea completă a

mecanismului de cumulare, precum și a articolelor privind certificarea și verificarea originii produselor.

3. Cumulul stabilit în această dispoziție poate fi aplicat cu condiția că:

a) Acordurile comerciale preferențiale dintre Republica Moldova, Turcia și Uniunea Europeană, sunt în vigoare;

b) Notificările în care se indică îndeplinirea cerințelor necesare pentru aplicarea cumulului în temeiul acestei dispoziții să fie publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și Turcia, în conformitate cu legislația lor internă.

ARTICOLUL 5

Produse obținute integral

1. Următoarele produse sunt considerate ca fiind obținute integral în Moldova sau Turcia:

- (a) produsele minerale extrase din solul sau de la fundul mărilor sau oceanelor;
- (b) produsele de regnul vegetal care sunt recoltate în Partea contractantă exportatoare;
- (c) animalele vii care s-au născut și au crescut pe teritoriul Părții contractante exportatoare;
- (d) produsele care provin de la animalele vii crescute pe teritoriul Părții contractante exportatoare;
- (e) produsele obținute din activități de vânătoare și pescuit practicate în Partea contractantă exportatoare;
- (f) produsele de pescuit maritim și alte produse obținute din mare în afara apelor teritoriale ale Turciei și Moldovei de către navele sale;
- (g) produsele fabricate la bordul navelor sale fabrică, exclusiv din produse menționate la litera (f);
- (h) articolele uzate colectate în Partea contractantă exportatoare care nu pot servi decât la recuperarea materiilor prime, inclusiv anvelopele uzate care nu pot servi decât pentru reșapare sau ca deșeuri;
- (i) deșeurile provenite din operațiuni de prelucrare efectuate în Partea contractantă exportatoare;
- (j) produsele extrase din solul sau subsolul marin situat în afara apelor teritoriale ale părții contractante exportatoare, cu condiția să aibă drepturi exclusive de exploatare a acestor soluri sau subsoluri;
- (k) mărfurile fabricate în Partea contractantă exportatoare exclusiv din produsele menționate la literele (a) - (j).

2. Expresiile „navele sale” și „navele sale fabrică” utilizate la alineatul (1) literele (f) și (g) se aplică numai navelor și navelor fabrică:

(a) care sunt înmatriculate sau înregistrate în Moldova sau Turcia;

(b) care navighează sub pavilionul Moldovei sau Turciei;

(c) care aparțin în proporție de cel puțin 50% unor resortisanți ai părții contractante exportatoare sau unei societăți al cărei sediu principal este situat în Partea contractantă exportatoare, al căror administrator sau administratori, președinte al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere și majoritatea membrilor acestor consilii sunt resortisanți ai Moldovei sau Turciei și în cazul cărora, în ceea ce privește societățile de persoane sau societățile cu răspundere limitată, cel puțin jumătate din capital aparține părții contractante, unor organisme publice sau unor resortisanți ai respectivei Părți contractante;

- (d) ai căror comandanți de navă și ofițeri sunt resortisanți ai părții Moldovei și Turciei; și
(e) ale căror echipaje sunt constituite în proporție de cel puțin 75% din resortisanți ai Moldovei sau Turciei.

ARTICOLUL 6

Produse prelucrate sau transformate suficient

1. În scopul aplicării articolului 2, produsele care nu sunt obținute integral sunt considerate ca fiind prelucrate sau transformate suficient atunci când sunt îndeplinite condițiile stabilite în lista din anexa II.

Condițiile menționate anterior indică prelucrarea sau transformarea la care trebuie supuse materialele neoriginare utilizate la fabricare și se aplică exclusiv acestor materiale. De aici rezultă că, dacă un produs care a dobândit caracter de produs originar îndeplinind condițiile stabilite în listă este utilizat la fabricarea unui alt produs, condițiile aplicabile produsului în care este încorporat nu i se aplică și nu se ține seama de materialele neoriginare care au putut fi utilizate la fabricarea lui.

2. Fără a aduce atingere alineatului (1), materialele neoriginare care, conform condițiilor prevăzute în lista din anexa II, nu trebuie să fie utilizate la fabricarea unui produs pot fi totuși utilizate, cu condiția ca:

(a) valoarea lor totală să nu depășească 10% din prețul franco fabrică al produsului;

(b) aplicarea prezentului alineat să nu conducă la depășirea procentelor prevăzute în listă pentru valoarea maximă a materialelor neoriginare.

Prezentul alineat nu se aplică produselor care intră sub incidența capitolelor 50 - 63 din Sistemul armonizat.

4. Alineatele (1) și (2) se aplică sub rezerva articolului 7.

ARTICOLUL 7

Transformare sau prelucrare insuficientă

1. Fără a aduce atingere alineatului (2), următoarele operațiuni sunt considerate transformate sau prelucrate insuficient pentru a conferi caracterul de produs originar, indiferent dacă cerințele de la articolul 5 sunt îndeplinite sau nu:

- (a) operațiunile de conservare destinate să asigure păstrarea în stare bună a produselor în timpul transportului și depozitării;
- (b) divizarea și gruparea pachetelor;
- (c) spălarea, curățarea, îndepărtarea prafului, a oxidului, a uleiului, a vopselei sau a altor straturi acoperitoare;
- (d) călcarea sau presarea textilelor;
- (e) operațiunile simple de vopsire și șlefuire;
- (f) decorticarea, albirea parțială sau completă, netezirea și glasarea cerealelor și a orezului;
- (g) operațiunile de colorare a zahărului sau de formare a bucăților de zahăr;
- (h) decojirea, scoaterea sâmburilor și înlăturarea cojii fructelor, nucilor și legumelor;
- (i) ascuțirea, simpla măcinare sau simpla tăiere;
- (j) cernerea, strecurarea, trierea, clasarea, aranjarea pe clase și pe sortimente (inclusiv

- alcătuierea de seturi de articole);
- (k) simpla imbuteliere în sticle, doze, flacoane, ambalarea în saci, lăzi, cutii, fixarea pe cartoane sau planșete și orice alte operațiuni simple de ambalare;
 - (l) aplicarea sau imprimarea pe produse sau pe ambalajele lor de mărci, etichete, sigle și alte semne distinctive similare;
 - (m) simpla amestecare a produselor, chiar din categorii diferite;
 - (n) amestecarea zahărului cu orice alt material;
 - (o) simpla asamblare a părților de articole în vederea constituirii unui articol complet sau demontarea produselor în părți componente;
 - (p) o combinație a două sau mai multe operațiuni prevăzute la literele (a) - (o);
 - (q) sacrificarea animalelor.

2. Pentru a stabili dacă transformarea sau prelucrarea, la care a fost supus un anumit produs, trebuie considerată ca fiind insuficientă în sensul alineatului (1), toate operațiunile efectuate asupra respectivului produs în Partea contractantă exportatoare sunt analizate împreună.

ARTICOLUL 8

Unitate de referință

1. Unitatea de referință pentru aplicarea dispozițiilor prezentei Convenții este produsul specific reținut ca unitate de bază pentru determinarea clasificării pe baza nomenclaturii Sistemului armonizat.

În consecință:

(a) În cazul în care un produs compus dintr-un grup sau dintr-un ansamblu de articole este încadrat pe baza Sistemului armonizat la o singură poziție, ansamblul constituie unitatea de referință;

(b) În cazul în care un transport este compus dintr-un anumit număr de produse identice încadrate la aceeași poziție din Sistemul armonizat, dispozițiile prezentei convenții se aplică separat fiecăruia dintre aceste produse.

2. În cazul în care, prin aplicarea regulii generale nr. 5 din Sistemul armonizat, ambalajele sunt încadrate împreună cu produsul pe care îl conțin, acestea trebuie să fie considerate ca formând un tot întreg cu produsul în scopul stabilirii originii.

ARTICOLUL 9

Accesorii, piese de schimb și unelte

Accesoriile, piesele de schimb și uneltele livrate cu un echipament, o mașină, un aparat sau un vehicul, care fac parte din echipamentul normal și sunt incluse în preț sau nu sunt facturate separat, sunt considerate ca formând un tot întreg cu echipamentul, mașina, aparatul sau vehiculul în cauză.

ARTICOLUL 10

Seturi

Seturile, în sensul regulii generale nr. 3 din Sistemul armonizat, sunt considerate originare dacă toate articolele care intră în componența lor sunt originare. Totuși, un set alcătuit din articole originare și neoriginare este considerat originar în ansamblu, cu condiția ca valoarea articolelor neoriginare să nu depășească 15% din prețul franco fabrică al setului.

ARTICOLUL 11

Elemente neutre

Pentru a stabili dacă un produs este originar, nu este necesar să se stabilească originea următoarelor elemente care ar putea fi utilizate la fabricarea lui:

- (a) energie și combustibili;
- (b) instalații și echipamente;
- (c) mașini și unelte;
- (d) mărfuri care nu intră și care nu sunt destinate să intre în compoziția finală a produsului.

TITLUL III

CONDIȚII TERITORIALE

ARTICOLUL 12

Principiul teritorialității

1. Cu excepția cazurilor prevăzute la articolele 3 și 4 și punctul 3 al prezentului articol, condițiile de dobândire a caracterului originar prevăzute în titlul II trebuie îndeplinite fără întrerupere în Turcia sau în Moldova.

2. Cu excepția cazurilor prevăzute la articolele 3 și 4, în cazul în care mărfurile originare exportate în altă țară, din Turcia sau din Republica Moldova sunt returnate, acestea vor fi considerate ca fiind neoriginare, cu excepția cazului în care se poate demonstra, de către autoritățile vamale, că:

- (a) mărfurile returnate sunt aceleași mărfuri care au fost exportate și
- (b) nu au suferit operațiuni mai ample decât cele necesare pentru a le păstra în stare bună cât timp au fost pe teritoriul țării respective sau în timpul exportării lor.

3. Obținerea caracterului de produs originar pe baza condițiilor prevăzute la titlul II nu este afectată de transformările sau prelucrările efectuate în afara teritoriului Turciei sau Republicii Moldova a materialelor exportate și ulterior reimportate sau din Moldova și ulterior reimportate, cu condiția că:

- a) materialele menționate să fie obținute integral în Moldova sau Turcia sau să fi fost supuse unor transformări sau prelucrări mai ample decât operațiunile prevăzute la articolul 7 înainte de exportare

și

- b) să se demonstreze în mod satisfăcător pentru autoritățile vamale că:

- i) mărfurile reimportate au fost obținute prin transformarea sau prelucrarea materialelor exportate

și

- ii) valoarea adăugată totală obținută în afara teritoriului Turciei sau Republicii Moldova prin aplicarea dispozițiilor prezentului articol nu depășește 10% din prețul franco fabrică al produsului final pentru care se pretinde caracterul de produs originar.

4. În scopul aplicării alineatului (3), condițiile de obținere a caracterului de produs

originar prevăzute la titlul II nu se aplică transformărilor sau prelucrărilor efectuate în afara părții contractante exportatoare. Totuși, în cazul în care pentru lista din anexa II, la determinarea caracterului de produs originar al produsului final se aplică o regulă care stabilește o valoare maximă pentru toate materialele neoriginare utilizate, valoarea totală a materialelor neoriginare utilizate pe teritoriul părții contractante exportatoare împreună cu valoarea adăugată totală obținută în afara respectivei părți contractante exportatoare prin aplicarea dispozițiilor prezentului articol nu trebuie să depășească procentajul indicat.

5. În scopul aplicării dispozițiilor alineatelor (3) și (4), „valoare adăugată totală” însemnând toate costurile acumulate în afara teritoriului Turciei sau Republicii Moldova, inclusiv valoarea materialelor adăugată.

6. Dispozițiile alineatelor (3) și (4) nu se aplică produselor care nu îndeplinesc condițiile prevăzute în lista din anexa II sau care pot fi considerate transformate sau prelucrate suficient numai dacă se aplică toleranța generală fixată la articolul 5 alineatul (2).

7. Dispozițiile alineatelor (3) și (4) nu se aplică produselor de la capitolele 50 - 63 din Sistemul armonizat.

8. Orice transformare sau prelucrare de tipul celor reglementate de dispozițiile prezentului articol și efectuate în afara teritoriului Turciei sau Moldovei se efectuează în conformitate cu regimul de perfecționare pasivă sau cu regimuri similare.

ARTICOLUL 13

Transport direct

1. Tratatul preferențial prevăzut de Acord se aplică numai produselor care îndeplinesc condițiile prezentei convenții și care sunt transportate direct între Turcia și Republica Moldova. Cu toate acestea, produsele care constituie o singură expediție pot fi transportate prin alte teritorii, dacă este necesar cu transbordarea sau depozitarea temporară pe aceste teritorii, cu condiția că produsele să rămână sub supravegherea autorităților vamale din țara de tranzit sau de depozitare și să nu fie supuse altor operațiuni decât cele de descărcare, de reîncărcare sau orice altă operațiune destinată să asigure păstrarea lor în stare bună.

Produsele originare pot fi transportate prin conducte de-a lungul altor teritorii decât cele ale Moldovei și Turciei.

2. Dovada îndeplinirii condițiilor prevăzute la alineatul (1) se furnizează autorităților vamale din Partea contractantă importatoare prin prezentarea:

(a) fie a unui document de transport unic care atestă trecerea din Partea contractantă exportatoare prin țara de tranzit,

(b) fie a unui certificat emis de autoritățile vamale ale țării de tranzit:

(i) care prezintă o descriere exactă a produselor;

(ii) care indică data descărcării și data reîncărcării produselor și, după caz, denumirile navelor sau ale altor mijloace de transport utilizate

și

(iii) care certifică condițiile în care au staționat produsele în țara de tranzit,

(c) fie, în lipsa acestora, a oricăror alte documente justificative.

ARTICOLUL 14

Expoziții

1. Produsele originare trimise pentru a fi expuse în altă țară decât Moldova și Turcia pot fi vândute, după expunere, pentru a fi importate în Moldova sau în Turcia vor beneficia la import de dispozițiile Acordului, cu condiția să se demonstreze în mod satisfăcător pentru autoritățile vamale:

(a) că un exportator a expediat aceste produse dintr-o Parte contractantă în țara în care are loc expoziția și că le-a expus acolo;

(b) că respectivul exportator a vândut produsele sau le-a cedat unui destinatar din Moldova sau Turcia

(c) că produsele au fost expediate în timpul expoziției sau imediat după aceasta în starea în care au fost expediate pentru expoziție

și

(d) că, din momentul în care au fost expediate pentru a fi expuse, produsele nu au fost utilizate în alte scopuri decât prezentarea la expoziția respectivă.

2. O dovadă a originii trebuie emisă sau întocmită în conformitate cu dispozițiile titlului V și prezentată autorităților vamale de Partea contractantă importatoare după procedurile obișnuite. Pe această dovadă trebuie indicate denumirea și adresa expoziției. Dacă este necesar, se poate solicita un document suplimentar care să ateste condițiile în care au fost expuse produsele.

3. Alineatul (1) se aplică tuturor expozițiilor, târgurilor sau manifestărilor publice similare cu caracter comercial, industrial, agricol sau artizanal care nu sunt organizate în scopuri private în localuri sau magazine comerciale care au ca scop vânzarea de produse străine, și pe durata cărora produsele rămân sub control vamal.

TITLUL IV

RESTITUIRE SAU SCUTIRE DE TAXE VAMALE

ARTICOLUL 15

Interzicerea restituirilor sau a scutirii de taxe vamale

1. Materialele neoriginare utilizate la fabricarea produselor originare dintr-o Parte contractantă pentru care se emite sau se întocmește o dovadă de origine în conformitate cu dispozițiile titlului V nu beneficiază, în Partea contractantă exportatoare, de restituire și de scutire de taxe vamale, indiferent de natura acestora.

2. Interdicția prevăzută la alineatul (1) se aplică oricărui regim de restituire, remitere sau neplată parțială sau totală a taxelor vamale sau a taxelor cu efect echivalent aplicabile în Moldova și Turcia a materialelor utilizate la fabricare dacă această restituire, remitere sau neplată se aplică, în mod expres sau atunci când produsele obținute din aceste materiale sunt exportate, și nu atunci când sunt destinate consumului național.

3. Exportatorul produselor care fac obiectul unei dovezi de origine trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităților vamale, toate documentele necesare care stabilesc că pentru materialele neoriginare utilizate la fabricarea produselor respective nu s-a obținut nicio restituire și că toate taxele vamale sau taxele cu efect echivalent aplicabile respectivelor materiale au fost efectiv achitate.

4. Dispozițiile alineatelor (1) - (3) se aplică, de asemenea, ambalajelor în sensul articolului 8 alineatul (2), precum și accesoriilor, pieselor de schimb și uneltelor în sensul articolului 9 și produselor din seturi în sensul articolului 10 care nu sunt originare.

5. Dispozițiile alineatelor (1) - (4) se aplică numai materialelor care intră sub incidența prezentului Acord.

TITLUL V

DOVADA DE ORIGINE

ARTICOLUL 16

Condiții generale

1. Atunci când sunt importate în alte părți contractante, produsele originare din una din părțile contractante beneficiază de dispozițiile prezentului Acord, prin prezentarea uneia dintre următoarele dovezi de origine:

(a) un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1, al cărui model este prezentat în anexa III a;

(b) în cazurile prevăzute la articolul 22 alineatul (1), o declarație, denumită în continuare "declarație de origine", dată de exportator pe o factură, pe o notă de livrare sau pe orice alt document comercial care descrie produsele în cauză suficient de detaliat pentru a permite acestea să poată fi identificate; textul declarației de origine figurează în anexa IV

2. Fără a aduce prejudicii (1), produsele originare în sensul prezentei convenții beneficiază, în cazurile prevăzute la articolul 27, de dispozițiile Acordului aplicabil fără a fi necesară prezentarea vreuneia dintre dovezile de origine menționate la alineatul (1).

ARTICOLUL 17

Procedura de emitere a unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1

1. Certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 se eliberează de către autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare la cererea scrisă a exportatorului sau, sub responsabilitatea acestuia, a reprezentantului său autorizat.

2. În acest scop, exportatorul sau reprezentantul autorizat al acestuia completează atât certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1, cât și formularul de cerere, ale căror modele sunt prezentate în anexele III a și b. Aceste formulare se completează în una dintre limbile în care este redactat Acordul aplicabil, conform prevederilor legislației naționale a țării exportatoare. Dacă formularele se completează de mână, ele trebuie completate cu cerneală și cu litere de tipar. Denumirea produselor trebuie indicată în rubrica rezervată în acest scop, fără spații între rânduri. În cazul în care rubrica nu se completează în întregime, se trasează o linie orizontală sub ultimul rând al descrierii, spațiul necompletat fiind bară.

3. Exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 trebuie să poată prezenta în orice moment, la cererea autorităților vamale din Partea contractantă exportatoare în care se eliberează certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1, toate documentele necesare care fac dovada caracterului original al produselor respective, precum și a îndeplinirii tuturor celorlalte condiții prevăzute de prezenta convenție.

4. Certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 se eliberează de către autoritățile vamale ale Turciei sau ale Republicii Moldova în cazul în care produsele respective pot fi considerate produse originare din Turcia sau din Republica Moldova și îndeplinesc celelalte condiții prevăzute de prezentul Protocol.

5. Autoritățile vamale care eliberează certificatele EUR.1 iau toate măsurile necesare pentru a verifica caracterul original al produselor și îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de prezentul Protocol. În acest scop, ele au dreptul să solicite orice dovezi și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control considerat necesar. Ele se asigură, de asemenea, că formularele prevăzute la alineatul 2 sunt completate în mod corespunzător. În special, acestea se verifică dacă spațiul rezervat pentru descrierea produselor a fost completată astfel încât să excludă orice posibilitate de adăugare frauduloasă.

6. Data eliberării certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1 trebuie să fie indicată în rubrica 11 a certificatului

7. Un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 este emis de autoritățile vamale și pus la dispoziția exportatorului imediat după efectuarea sau asigurarea exportului real.

ARTICOLUL 18

Certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 emis ulterior

1. Fără a aduce atingere articolului 17 alineatul (7), un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 poate fi emis, în condiții excepționale, după exportul produselor la care se referă, dacă:

(a) nu a fost emis în momentul exportului ca urmare a unor erori, a unor omisiuni involuntare sau a unor circumstanțe deosebite

sau

(b) se demonstrează în mod satisfăcător pentru autoritățile vamale că un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 a fost emis, dar nu a fost acceptat la import din motive tehnice.

2. Pentru punerea în aplicare a alineatului 1, exportatorul trebuie să indice în cererea sa locul și data exportului produselor la care se referă certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1, precum și motivele cererii sale.

3. Autoritățile vamale pot emite ulterior un certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 numai după ce au verificat dacă informațiile furnizate în cererea exportatorului sunt conforme cu cele din dosarul corespunzător.

4. Certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 emise ulterior trebuie să cuprindă următoarea mențiune în limba engleză:

„ISSUED RETROSPECTIVELY”

5. Mențiunea prevăzută la alineatul (4) se face în rubrica 7 a certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1.

ARTICOLUL 19

Emiterea unui duplicat al certificatului EUR.1

1. În caz de furt, pierdere sau distrugere a unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1, exportatorul le poate solicita autorităților vamale care l-au emis un duplicat, pe baza documentelor de export pe care le dețin.

2. Duplicatul astfel emis trebuie să cuprindă următoarea mențiune în limba engleză: „DUPLICATE”

3. Mențiunea prevăzută la alineatul (2) se face în rubrica 7 a duplicatului certificatului de circulație a mărfurilor EUR.

4. Duplicatul, pe care trebuie reprodusă data emiterii certificatului de circulație a mărfurilor EUR.1 sau, intră în vigoare la acea dată.

ARTICOLUL 20

Emiterea certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 în baza unei dovezi de origine emise sau întocmite anterior

Atunci când produsele originare sunt plasate sub controlul unui birou vamal dintr-o Parte contractantă, este posibil să se înlocuiască dovada de origine inițială cu unul sau mai multe certificate de circulație a mărfurilor EUR.1, în scopul trimerii tuturor sau a unora dintre aceste produse în alt loc din respectiva Parte contractantă. Certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 sunt emise de către biroul vamal sub controlul căruia sunt plasate produsele.

ARTICOLUL 21

Separare contabilă

1. În cazul în care păstrarea unor stocuri separate de materiale originare și neoriginare care sunt identice și interschimbabile creează costuri substanțiale sau dificultăți materiale considerabile, autoritățile vamale pot, la cererea scrisă a celor în cauză, să autorizeze utilizarea metodei „separării contabile” (denumită în continuare „metoda”) pentru gestionarea stocurilor respective.

2. Metoda trebuie să poată garanta că, pentru o anumită perioadă de referință, numărul de produse obținute care ar putea fi considerate „originare” este același cu cel care ar fi fost obținut în cazul în care ar fi existat o separare fizică a stocurilor.

3. Autoritățile vamale pot acorda autorizația menționată la alineatul (1) sub rezerva oricăror condiții pe care le consideră adecvate.

4. Metoda se înregistrează și se aplică pe baza principiilor generale de contabilitate aplicabile în țara în care a fost fabricat produsul.

5. Beneficiarul acestei metode poate întocmi sau solicita dovezi de origine, după caz, pentru cantitatea de produse care pot fi considerate originare. La cererea autorităților vamale, beneficiarul furnizează o declarație privind modul în care au fost gestionate cantitățile.

6. Autoritățile vamale monitorizează utilizarea autorizației și o pot retrage în orice moment dacă beneficiarul o utilizează necorespunzător în orice mod sau dacă nu îndeplinește oricare din celelalte condiții prevăzute de prezenta convenție.

ARTICOLUL 22

Condițiile de întocmire a unei declarații de origine.

1. O declarație de origine prevăzută la articolul 16 alineatul (1) litera (b) poate fi întocmită:

a) de către un exportator autorizat în sensul articolului 23,

sau

b) de către orice exportator pentru orice transport constituit din unul sau mai multe pachete care conțin produse originare a căror valoare totală nu depășește 6000 EUR.

2. O declarație de origine poate fi întocmită dacă produsele în cauză pot fi considerate produse originare din Turcia sau din Republica Moldova și îndeplinesc celelalte condiții prevăzute de prezentul Protocol.

3. Exportatorul care întocmește o declarație de origine trebuie să fie pregătit să depună în orice moment, la cererea autorităților vamale ale țării exportatoare, toate documentele necesare care dovedesc caracterul original al produselor în cauză, precum și îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de prezentul Protocol.

4. O declarație de origine se întocmește de către exportator prin dactilografiere, ștampilarea sau imprimarea pe factură, pe bonul de livrare sau alt document comercial, a declarației, al cărei text apare în anexa IV, utilizând una dintre versiunile lingvistice stabilite în acea anexă și în conformitate cu dispozițiile legislației interne a țării exportatoare. În cazul în care declarația este scrisă de mână, aceasta trebuie scrisă cu cerneală și cu litere de tipar.

5. Declarațiile de origine poartă semnătura originală a exportatorului, în manuscris. Cu toate acestea, un exportator autorizat în sensul articolului 23 nu este obligat să semneze aceste declarații cu condiția ca el să înmâneze autorităților vamale ale țării exportatoare un angajament scris că acceptă responsabilitatea totală pentru orice declarație de origine care îl identifică ca și cum ar fi fost semnată de către el.

6. O declarație de origine poate fi întocmită de către exportator atunci când produsele la care se referă sunt exportate sau după export, cu condiția ca aceasta este prezentată în țara importatoare nu mai mult de doi ani de la importul produselor la care se referă.

ARTICOLUL 23

Exportator autorizat

1. Autoritățile vamale din țara exportatoare pot autoriza orice exportator, denumit în continuare "exportator autorizat", care efectuează frecvent transporturi de produse în temeiul prezentului Acord, să întocmească declarații de origine, indiferent de valoarea produselor în cauză. Un exportator care solicită o astfel de autorizație trebuie să ofere satisfacția autorităților vamale toate garanțiile necesare pentru a verifica caracterul original al produselor, precum și îndeplinirea celorlalte condiții prevăzute de prezentul Protocol.

2. Autoritățile vamale pot acorda statutul de exportator autorizat în orice condiții pe care le consideră adecvate.

3. Autoritățile vamale acordă exportatorului autorizat un număr de autorizații vamale, care trebuie să figureze pe declarația de origine.

4. Autoritățile vamale trebuie să monitorizeze folosirea autorizației de către exportatorul autorizat.

5. Autoritățile vamale pot retrage autorizația în orice moment. Ele trebuie să facă acest lucru atunci când exportatorul autorizat nu mai oferă garanțiile menționate la alineatul 1. nu mai îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul 2 sau abuzează în orice mod de autorizație.

ARTICOLUL 24

Valabilitatea dovezii de origine

1. O dovadă de origine este valabilă timp de patru luni de la data emiterii sale în Partea contractantă exportatoare și trebuie prezentată autorităților vamale din Partea contractantă importatoare în același termen.

2. Dovezile de origine care sunt prezentate autorităților vamale din Partea contractantă importatoare după expirarea termenului de prezentare prevăzut la alineatul (1) pot fi acceptate în scopul aplicării tratamentului preferențial dacă nerespectarea termenului este cauzată de circumstanțe excepționale.

3. În alte cazuri de prezentare tardivă, autoritățile vamale din Partea contractantă importatoare pot accepta dovezile de origine dacă produsele le-au fost prezentate înainte de expirarea respectivului termen.

ARTICOLUL 25

Prezentarea dovezii de origine

Dovezile de origine sunt prezentate autorităților vamale din Partea contractantă importatoare în conformitate cu procedurile aplicabile în țara respectivă. Autoritățile menționate anterior pot solicita traducerea unei dovezi de origine și totodată pot solicita ca declarația de import să fie însoțită de o declarație prin care importatorul să ateste că produsele îndeplinesc condițiile necesare pentru implementarea Acordului aplicabil.

ARTICOLUL 26

Importul eşalonat

În cazul în care, la cererea importatorului și în condițiile stabilite de autoritățile vamale din Partea contractantă importatoare, produsele demontate sau neasamblate în sensul regulii generale nr. 2 litera (a) din Sistemul armonizat încadrate la secțiunile XVI și XVII sau la pozițiile 7308 și 9406 din Sistemul armonizat sunt importate eşalonat, autorităților vamale li se prezintă o singură dovadă de origine pentru respectivele produse, la importul primului transport.

ARTICOLUL 27

Scutiri de la dovada de origine

1. Produsele expediate sub formă de colete mici de persoane particulare către persoane particulare sau care fac parte din bagajele personale ale călătorilor se admit ca produse originare, fără a fi necesară prezentarea unei dovezi de origine, cu condiția ca aceste produse nu sunt importate și sunt declarate ca îndeplinind condițiile prezentului Protocol și în cazul în care nu există nici o îndoială cu privire la veridicitatea unei astfel de declarații. În cazul produselor

expediate prin poștă. această declarație poate fi făcută pe declarația vamală CN22/CN23 sau pe o foaie de hârtie anexată la acest document.

2. Sunt considerate lipsite de caracter comercial importurile ocazionale ce constau exclusiv din produse destinate uzului personal al destinatarilor, călătorilor sau al familiilor lor, dacă este evident că aceste produse, prin natura și cantitatea lor, nu sunt detinate comercializării.

3. Totodată, valoarea totală a acestor produse nu poate depăși 500 EUR în cazul coletelor mici și 1 200 EUR în cazul produselor care fac parte din bagajul personal al călătorilor.

ARTICOLUL 28

Documente justificative

Documentele menționate în Art. 17 alineatul (3) și Art.22 (3) care au scop de a dovedi că produsele care fac obiectul unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 sau o declarație de origine pot fi considerate produse originare din Turcia sau din Republica Moldova și îndeplinesc alte cerințe ale prezentului Protocol, pot consta, inter alia, din următoarele:

(a)dovada directă a operațiunilor efectuate de exportator sau de furnizor pentru a obține mărfurile respective, conținută, de exemplu, în conturile sale sau în contabilitatea sa internă;

(b)documente care atestă caracterul originar al materialelor utilizate, emise sau întocmite în Turcia sau Republica Moldova, atunci când aceste documente sunt utilizate în conformitate cu legislația națională;

(c)documente care dovedesc prelucrarea sau transformarea materialelor în Turcia sau în Moldova, eliberate sau întocmite în Turcia sau în Moldova, în cazul în care aceste documente sunt utilizate în conformitate cu dreptul intern;

(d)certIFICATE de circulație a mărfurilor EUR.1 sau declarații de origine care dovedesc caracterul originar al materialelor utilizate, eliberate sau întocmite în Turcia sau în Moldova, în conformitate cu prezentul Protocol;

(e)dovezi corespunzătoare cu privire la prelucrare sau transformare efectuate în afara teritoriului Turciei sau Republicii Moldova prin aplicarea articolului 12, dovedind că cerințele din articolul menționat au fost îndeplinite.

ARTICOLUL 29

Păstrarea dovezii de origine și a documentelor justificative

1. Exportatorul care solicită eliberarea unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 trebuie să păstreze timp de cel puțin trei ani documentele prevăzute la articolul 17 alineatul (3).

2. Exportatorul care întocmește o declarație de origine trebuie să păstreze timp de cel puțin trei ani copia acestei declarații, precum și documentele menționate la articolul 22 alineatul (3).

3. Autoritățile vamale din țara exportatoare care eliberează certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 trebuie să păstreze timp de cel puțin trei ani formularul de cerere menționat la articolul 17 alineatul (2).

4. Autoritățile vamale ale țării importatoare trebuie să păstreze timp de cel puțin trei ani certificatele de circulație a mărfurilor EUR.1 și declarațiile de origine care le sunt prezentate.

ARTICOLUL 30

Discordanțe și erori formale

1. Constatarea unor mici discordanțe între declarațiile făcute pe dovada de origine și cele făcute pe documentele prezentate biroului vamal în vederea îndeplinirii formalităților de import al produselor nu duce *ipso facto* la invalidarea dovezii de origine dacă se constată în mod satisfăcător că respectivul document corespunde produselor prezentate.
2. Erorile formale evidente, cum sunt greșelile de dactilografiere dintr-o dovadă de origine, nu duc la refuzarea documentului dacă aceste erori nu sunt de natură să pună la îndoială corectitudinea declarațiilor făcute pe respectivul document.

ARTICOLUL 31

Sume exprimate în euro

1. Pentru aplicarea dispozițiilor articolului 22 alineatul (1) litera (b) și articolul 27 alineatul (3), în cazurile în care produsele sunt facturate în altă monedă decât euro, sumele exprimate în monedele naționale ale Turciei și a Republicii Moldova echivalente cu sumele exprimate în euro, se stabilesc anual, de către fiecare dintre țările în cauză.
2. Un transport beneficiază de dispozițiile articolului 22 alineatul (1) litera (b) sau articolul 27 alineatul (3), cu referire la moneda în care este redactată factura și, în funcție de suma stabilită de țara în cauză.
3. Sumele care urmează să fie utilizate în orice monedă națională dată reprezintă contravaloarea în această monedă a sumelor exprimate în euro în prima zi lucrătoare din luna octombrie. Sumele vor fi comunicate celeilalte părți contractante pînă la 15 octombrie și se va aplica de la data de 1 ianuarie a anului următor.
4. O țară poate să rotunjească prin adaos sau în minus suma rezultată din conversia în moneda sa națională a unei sume exprimate în euro. Suma aproximată nu poate să difere de suma rezultată din conversie cu mai mult de 5 procente. O țară poate menține neschimbată contravaloarea în moneda sa națională a unei sume exprimate în euro dacă, la momentul ajustării anuale prevăzute la alineatul 3, conversia acestei sume, înainte de orice rotunjire, duce la o creștere mai mică de 15 la suta în echivalent cu moneda națională. Contravaloarea în moneda națională poate fi menținută neschimbată în cazul în care conversia ar duce la o scădere a acestei contravalori.
5. Sumele exprimate în euro vor fi revizuite de către comitetul mixt la cererea Turciei sau a Moldovei. Atunci când se efectuează aceasta revizuire, Comitetul mixt examinează oportunitatea păstrării efectelor limitelor respective în termeni reali. În acest scop, acesta poate decide modificarea sumelor exprimate în euro.

TITLUL VI

METODE DE COOPERARE ADMINISTRATIVĂ

ARTICOLUL 32

Cooperare administrativă

1. Autoritățile vamale din Turcia și Moldova își comunică reciproc, cu speciamentele de ștampile utilizate în birourile lor vamale pentru eliberarea certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1, precum și adresele autorităților vamale competente pentru verificarea certificatelor și a declarațiilor de origine.
2. În scopul asigurării aplicării corecte a prezentului Protocol, Turcia și Moldova își acordă reciproc asistență, prin intermediul administrațiilor vamale competente, pentru verificarea autenticității certificatelor de circulație a mărfurilor EUR.1 sau a declarațiilor de origine și a corectitudinii informațiilor furnizate în aceste documente .

ARTICOLUL 33

Verificarea dovezilor de origine

1. Verificarea ulterioară a dovezilor de origine se efectuează prin sondaj sau de fiecare dată când autoritățile vamale ale părții contractante importatoare au îndoieli justificate cu privire la autenticitatea acestor documente, la caracterul original al produselor respective sau la respectarea celorlalte condiții ale prezentei convenții.
2. În scopul punerii în aplicare a dispozițiilor de la alineatul 1, autoritățile vamale ale țării importatoare returnează certificatul de circulație a mărfurilor EUR.1 și factura, în cazul în care a fost prezentată, declarația de origine sau o copie a acestor documente, la autoritățile din țara exportatoare indicând, dacă este cazul, și motivele pentru anchetă. Toate documentele și informațiile obținute care indică faptul că datele înscrise pe dovada de origine sunt incorecte se înaintează în sprijinul cererii de verificare.
3. Verificarea este efectuată de autoritățile vamale ale părții contractante exportatoare. În acest sens, ele sunt abilitate să solicite orice dovezi și să efectueze orice verificare a conturilor exportatorului sau orice alt control pe care îl consideră necesar.
4. În cazul în care decid să suspende acordarea tratamentului preferențial produselor în cauză până la obținerea rezultatelor verificării, autoritățile vamale din Partea contractantă importatoare acordă importatorului liberul de vamă pentru produsele respective, sub rezerva oricăror măsuri de precauție considerate necesare.
5. Autoritățile vamale care solicită verificarea sunt informate cu privire la rezultatele acestei verificări cât mai curând posibil. Aceste rezultate trebuie să indice cu claritate dacă documentele sunt autentice și dacă produsele în cauză pot fi considerate produse originare din Turcia sau din Republica Moldova și îndeplinesc celelalte condiții prevăzute de prezentul Protocol.
6. Dacă în cazul unor suspiciuni întemeiate și în absența unui răspuns în termen de zece luni de la data cererii de verificare sau dacă răspunsul nu conține informații suficiente pentru a

Protocol și care, la data intrării în vigoare a prezentului Acord, sunt fie în tranzit sau sunt în partea în depozitare temporară în antrepozite vamale sau în zone libere, sub rezerva înaintării către autoritățile vamale ale părții importatoare, în termen de patru luni de la data menționată, a unui certificat de circulație a mărfurilor EUR.1 eliberate retroactiv de autoritățile vamale ale părții exportatoare, împreună cu documentele care să arate că mărfurile au fost transportate direct în conformitate cu articolul 13.

ANEXA I LA PROTOCOL

NOTE INTRODUCTIVE LA LISTA DIN ANEXA II

Nota 1:

În listă sunt prevăzute condițiile pe care toate produsele trebuie să le îndeplinească pentru a fi considerate prelucrate sau transformate suficient în sensul articolului 6 din apendicele I al Protocolului.

Nota 2:

2.1. Primele două coloane din listă descriu produsul obținut. Prima coloană indică numărul poziției sau numărul capitolului din Sistemul armonizat, iar a doua coloană indică denumirea mărfurilor folosită în acest sistem pentru poziția sau capitolul respectiv. Pentru fiecare mențiune din primele două coloane este enunțată o regulă în coloana 3 sau 4. Acolo unde, în unele cazuri, numărul din prima coloană este precedat de un „ex”, înseamnă că regula din coloana 3 sau 4 se aplică numai părții din poziția descrisă în coloana 2.

2.2. Acolo unde, în coloana 1, sunt grupate mai multe numere de poziții sau acolo unde se indică un număr de capitol, iar denumirea produselor din coloana 2 este, prin urmare, dată în termeni generali, regulile corespunzătoare din coloana 3 sau 4 se aplică tuturor produselor care, în cadrul Sistemului armonizat, sunt încadrate la diferite poziții ale capitolului sau la oricare dintre pozițiile grupate în coloana 1.

2.3. În cazul în care lista conține diferite reguli aplicabile diferitelor produse încadrate la aceeași poziție, fiecare liniuță poartă denumirea părții din poziție care face obiectul regulii corespunzătoare din coloana 3 sau 4.

2.4. Acolo unde, în dreptul unei intrări din primele două coloane, este menționată câte o regulă atât în coloana 3, cât și în coloana 4, exportatorul poate alege să aplice fie regula din coloana 3, fie pe cea din coloana 4. Dacă în coloana 4 nu este indicată nici o regulă de origine, se aplică regula din coloana 3.

Nota 3:

3.1. Dispozițiile articolului 5 din Apendicele I la convenție, referitoare la produsele care au dobândit caracterul originar și care sunt folosite la fabricarea altor produse, se aplică indiferent dacă acest caracter a fost obținut în fabrica în care au fost folosite produsele sau într-o altă fabrică dintr-o Parte contractantă.

Exemplu:

Un motor de la poziția 8407, pentru care regula prevede că valoarea materialelor neoriginare care pot fi utilizate nu poate depăși 40% din prețul franco fabrică, este fabricat din „alte piese forjate din alte oțeluri aliate” de la poziția ex 7224.

Dacă semifabricatul a fost fabricat în Turcia prin forjarea unui lingou neoriginar, el a dobândit deja caracter originar prin aplicarea regulii prevăzute în listă pentru poziția ex 7224. Prin urmare, semifabricatul poate fi considerat produs originar la calcularea valorii motorului, indiferent dacă a fost fabricat în aceeași fabrică sau într-o altă fabrică din Turcia.

Valoarea lingoului neoriginar nu trebuie deci luată în considerare la calcularea valorii materialelor neoriginare utilizate.

3.2. Regula indicată în listă stabilește nivelul minim de prelucrare sau de transformare necesar, iar prelucrările sau transformările suplimentare conferă, la rândul lor, caracterul de produs originar; dimpotrivă, prelucrările sau transformările sub nivelul minim necesar nu pot conferi caracterul de produs originar. Astfel, dacă o regulă prevede că anumite materiale neoriginare pot fi folosite într-un anumit stadiu de fabricație, folosirea respectivelor materiale într-un stadiu mai puțin avansat de fabricație este autorizată, însă folosirea lor într-un stadiu de fabricație avansat, nu.

3.3. Fără a aduce prejudicii notei 3.2, atunci când o regulă utilizează expresia „Fabricare din materiale de la orice poziție”, pot fi utilizate materiale de la orice poziție (poziții) (chiar materiale cu aceeași denumire și de la aceeași poziție cu produsul), însă sub rezerva eventualelor restricții specifice care pot fi cuprinse, de asemenea, în regulă.

Cu toate acestea, expresia „Fabricare din materiale de la orice poziție, inclusiv din alte materiale de la poziția ...” sau „Fabricare din materiale de la orice poziție, inclusiv din alte materiale de la aceeași poziție cu produsul” înseamnă că se pot utiliza materiale de la orice poziție (poziții), cu excepția materialelor care au aceeași denumire cu produsul, astfel cum este prevăzută în coloana 2 a listei.

3.4. Atunci când o regulă din listă prevede că un produs poate fi fabricat din mai multe materiale, acest lucru înseamnă că se pot utiliza unul sau mai multe dintre aceste materiale. Regula nu prevede obligativitatea utilizării tuturor acestor materiale.

Exemplu:

Regula aplicabilă țesăturilor de la pozițiile 5208 - 5212 prevede că se pot utiliza fibre naturale și că, printre altele, se pot utiliza și materiale chimice. Aceasta nu înseamnă că ambele trebuie utilizate; este posibilă utilizarea fie a unora sau a celorlalte din aceste materiale, fie a ambelor.

3.5. Atunci când o regulă din listă prevede că un produs trebuie fabricat dintr-un anumit material, această condiție nu împiedică utilizarea altor materiale care, prin natura lor, nu pot satisface regula (a se vedea și nota introductivă 6.2 de mai jos privind textilele).

Exemplu:

Regula privind produsele alimentare preparate de la poziția 1904, care exclude în mod explicit utilizarea cerealelor și a derivaților acestora, nu interzice utilizarea sărurilor minerale, a substanțelor chimice sau a altor aditivi care nu sunt obținuți din cereale.

Cu toate acestea, regula nu se aplică produselor care, deși nu pot fi fabricate din materialele specificate în listă, pot fi fabricate dintr-un material de aceeași natură într-un stadiu mai puțin avansat de fabricație.

Exemplu:

În cazul unui articol de îmbrăcăminte de la ex capitolul 62 fabricat din materiale nețesute, dacă

se prevede că această categorie de articol poate fi fabricată numai din fibre neoriginare, nu este permisă utilizarea materialelor textile nețesute, chiar dacă materialele nețesute nu pot fi obținute în mod normal din fibre. În astfel de cazuri, materialul recomandat ar fi în mod normal cel aflat în stadiul de prelucrare anterior firelor, adică în stadiul de fibră.

3.6. Atunci când o regulă din listă prevede două procentaje ale valorii maxime a materialelor neoriginare care pot fi folosite, aceste procentaje nu pot fi adunate. Cu alte cuvinte, valoarea maximă a tuturor materialelor neoriginare utilizate nu poate depăși niciodată cel mai mare procentaj dat. De asemenea, procentajele individuale care se aplică unor anumitor produse nu trebuie depășite.

Nota 4:

4.1. Noțiunea de „fibre naturale” utilizat în listă se referă la alte fibre decât cele artificiale sau sintetice. Noțiunea se limitează la stadiile anterioare filării, inclusiv deșeurile, și, dacă nu se prevede altfel, include fibrele care au fost cardate, pieptănate sau prelucrate în alt mod, dar nefilate.

4.2. Noțiunea „fibre naturale” include părul de cal de la poziția 0511, mătasea de la pozițiile 5002 și 5003, precum și lână, părul fin și părul grosier de animale de la pozițiile 5101 - 5105, fibrele de bumbac de la pozițiile 5201 - 5203 și celelalte fibre de origine vegetală de la pozițiile 5301 - 5305.

4.3. Noțiunile „pastă textilă”, „materiale chimice” și „materiale folosite la fabricarea hârtiei” utilizate în listă descriu materialele care nu sunt încadrate la capitolele 50 - 63 și care pot fi utilizate la fabricarea fibrelor sau a firelor sintetice sau artificiale ori a firelor sau a fibrelor de hârtie.

4.4. Noțiunea „fibre sintetice sau artificiale discontinue” utilizată în listă cuprinde cablurile din filamente, fibrele discontinue și deșeurile de fibre sintetice sau artificiale discontinue de la pozițiile 5501 - 5507.

Nota 5:

5.1. Atunci când, pentru un anumit produs din listă, se face trimitere la prezenta notă introductivă, condițiile prevăzute în coloana 3 nu se aplică niciunuia dintre materialele textile de bază utilizate la fabricarea respectivului produs dacă, luate împreună, acestea reprezintă 10% sau mai puțin din greutatea totală a tuturor materialelor textile de bază utilizate (a se vedea și notele 5.3 și 5.4).

5.2. Cu toate acestea, toleranța menționată la nota 5.1. se aplică numai produselor care au fost obținute din două sau mai multe materiale textile de bază.

Materialele textile de bază sunt următoarele:

- mătase.
- lână.
- păr grosier de animale.
- păr fin de animale.
- păr de cal.

- bumbac,
- materiale utilizate pentru fabricarea hârtiei și hârtie,
- in,
- cânepă,
- iută și alte fibre textile liberiene,
- sisal și alte fibre textile din genul „agave”,
- cocos, abacă, ramie și alte fibre textile vegetale,
- filamente sintetice, filamente artificiale,
- filamente conductoare electrice,
- fibre sintetice discontinue de polipropilenă,
- fibre sintetice discontinue de poliester,
- fibre sintetice discontinue de poliamidă,
- fibre sintetice discontinue de poliacrilonitril,
- fibre sintetice discontinue de poliimidă,
- fibre sintetice discontinue de politetrafluoretilenă,
- fibrele sintetice discontinue de polisulfură de fenilen,
- fibrele sintetice discontinue de policlorură de vinil,
- alte fibre sintetice discontinue,
- fibre artificiale discontinue de viscoză,
- alte fibre artificiale discontinue,
- fire de poliuretan segmentate cu segmente flexibile de polieter, izolate sau nu,
- fire de poliuretan segmentate cu segmente flexibile de poliester, izolate sau nu,
- produsele de la poziția 5605 (fire metalice și fire metalizate) formate dintr-un miez care constă fie dintr-o bandă îngustă de aluminiu, fie dintr-o peliculă de material plastic acoperită sau nu cu praf de aluminiu, cu o lățime de cel mult 5 mm, acest miez fiind inserat prin lipire între două pelicule de material plastic cu un lipici transparent sau colorat,
- celelalte produse de la poziția 5605

Exemplu:

Un fir de la poziția 5205 obținut din fibre de bumbac de la poziția 5203 și din fibre sintetice discontinue de la poziția 5506 este un fir mixt. Din acest motiv, fibrele sintetice discontinue neoriginare care nu îndeplinesc regulile de origine (care impun fabricarea din materiale chimice sau pastă textilă) pot fi utilizate până la un nivel de 10% din greutatea firului.

Exemplu:

O țesătură din lână de la poziția 5112 obținută din fire de lână de la poziția 5107 și fire din fibre sintetice discontinue de la poziția 5509 este o țesătură mixtă. De aceea, firele sintetice care nu îndeplinesc regulile de origine (care impun fabricarea din materiale chimice sau pastă textilă) sau firele de lână care nu îndeplinesc regulile de origine (care impun fabricarea din fibre naturale necardate și nepieptănate sau altfel prelucrate pentru filare) sau o combinație a acestor două tipuri de fire pot fi utilizate, cu condiția ca greutatea lor totală să nu depășească 10% din greutatea țesăturii.

Exemplu:

O țesătură cu smocuri de la poziția 5802, fabricate din fire de bumbac de la poziția 5205 și din țesătură din bumbac de la poziția 5210 se consideră produs în amestec numai dacă țesătura de bumbac este o țesătură în amestec fabricată din fire încadrate la două poziții diferite sau dacă firele de bumbac utilizate sunt la rândul lor în amestec.

Exemplu:

Dacă acea țesătură cu smocuri este fabricată din fire de bumbac de la poziția 5205 și dintr-o țesătură sintetică de la poziția 5407, este evident că cele două fire utilizate sunt două materiale textile diferite și țesătura cu smocuri este, în consecință, un produs în amestec.

5.3. În cazul produselor care încorporează „fire de poliuretan segmentate cu segmente flexibile de polieter, izolate sau nu”, toleranța este de 20% în ceea ce privește firele.

5.4. În cazul produselor formate dintr-un „miez care constă fie dintr-o bandă îngustă de aluminiu, fie dintr-o peliculă de material plastic acoperită sau nu cu praf de aluminiu, cu o lățime de cel mult 5 mm, acest miez fiind inserat prin lipire între două pelicule de material plastic cu un lipici transparent sau colorat”, toleranța este de 30% pentru acest miez.

Nota 6:

6.1. Atunci când în lista se face trimitere la prezenta notă, materialele textile (cu excepția dublurilor și a capturilor) care nu respectă regula stabilită în coloana 3 din listă în ceea ce privește produsul confectionat respectiv pot fi folosite, cu condiția să fie încadrate la o poziție diferită de cea la care este încadrat produsul, iar valoarea lor să nu depășească 8% din prețul franco fabrică al produsului.

6.2. Fără a aduce atingere notei 6.3, materialele care nu sunt încadrate la capitolele 50 - 63 pot fi utilizate fără restricții la fabricarea produselor textile, indiferent dacă acestea conțin sau nu materiale textile.

Exemplu:

Dacă o regulă din lista prevede, pentru un anumit articol din material textil (de exemplu un pantalon), că trebuie utilizate firele, acest lucru nu împiedică folosirea articolelor din metal, cum sunt nasturii, deoarece aceștia nu sunt încadrați la capitolele 50 - 63. Din acel motiv, acest lucru nu împiedică utilizarea fermoarelor, chiar dacă acestea conțin în mod obișnuit materiale textile.

6.3. Atunci când se aplică o regulă de procentaj, la calcularea valorii materialelor neoriginare încorporate trebuie luată în considerare valoarea materialelor care nu sunt încadrate la capitolele 50 - 63.

Nota 7:

7.1. În sensul pozițiilor 2707, 2713 - 2715, ex 2901, ex 2902 și ex 3403, „tratamentele specifice” sunt următoarele:

- (a) distilarea în vid;
- (b) redistilarea printr-un procedeu de fractionare foarte intens;
- (c) cracarea;
- (d) reformarea;
- (e) extracția cu solvenți selectivi;
- (f) tratamentul care cuprinde toate operațiunile următoare: tratare cu acid sulfuric concentrat, cu oleum sau cu anhidrida sulfurică, neutralizare cu agenți alcalini, decolorare și epurare cu pământ activ natural, pământ activat, cărbune activ sau bauxită;
- (g) polimerizarea;
- (h) alchilarea;
- (i) izomerizarea.

7.2. În sensul pozițiilor 2710, 2711 și 2712, „tratamentele specifice” sunt următoarele:

- (a) distilarea în vid;
- (b) redistilarea printr-un procedeu de fracționare foarte intens;
- (c) cracarea;
- (d) reformarea;
- (e) extracția cu solvenți selectivi;
- (f) tratamentul care cuprinde toate operațiunile următoare: tratare cu acid sulfuric concentrat, cu oleum sau cu anhidrida sulfurică, neutralizare cu agenți alcalini, decolorare și epurare cu pamânt activ natural, pamânt activat, cărbune activ sau bauxită;
- (g) polimerizarea;
- (h) alchilarea;
- (i) izomerizarea;
- (k) numai în ceea ce privește uleiurile grele de la poziția ex 2710, desulfurarea cu hidrogen, care produce o reducere cu cel puțin 85% a conținutului de sulf al produselor tratate (metoda ASTM D 1266-59 T);
- (l) numai în ceea ce privește produsele de la poziția 2710, deparafinarea printr-un alt procedeu decât filtrarea simplă;
- (m) numai în ceea ce privește uleiurile grele de la poziția ex 2710, tratarea cu hidrogen, alta decât desulfurarea, în care hidrogenul participă activ la o reacție chimică realizată la o presiune mai mare de 20 bari și la o temperatură mai mare de 250°C cu ajutorul unui catalizator. Tratamentele de finisare cu hidrogen a uleiurilor lubrifiante de la poziția ex 2710 care au ca scop principal ameliorarea culorii sau a stabilității (de exemplu hidrofinisare sau decolorare) nu sunt însă considerate tratamente specifice;
- (n) numai în ceea ce privește păcura de la poziția ex 2710, distilarea atmosferică, cu condiția ca aceste produse să distileze ca volum, inclusiv pierderile, mai puțin de 30% la o temperatură de 300°C, prin metoda ASTM D 86;
- (o) numai în ceea ce privește uleiurile grele altele decât motorina și păcura de la poziția ex 2710, tratamentul prin descărcări electrice de înaltă frecvență;
- (p) numai în ceea ce privește produsele de la poziția ex 2712 (altele decât vaselina, ozocherita, ceara de lignit sau de turbă, ceara de parafină cu un conținut de ulei de maximum 0,75% din greutate), dezuleierea prin cristalizare fracționată.

7.3. În sensul pozițiilor 2707, 2713 - 2715, ex 2901, ex 2902 și ex 3403, operațiunile simple precum curățarea, decantarea, desalinizarea, separarea apei, filtrarea, colorarea, marcarea, obținerea unui conținut de sulf prin amestec cu produse cu conținuturi diferite de sulf și toate combinațiile acestor operațiuni sau ale unor operațiuni similare nu conferă caracterul de produs originar.

ANEXA III LA PROTOCOL

Specimene de certificat de circulație EUR.1 și de cerere de eliberare a certificatului de circulație EUR.1

Instrucțiuni de imprimare

1. Fiecare formular este de 210 x 297 mm, o toleranță de până la minus 5 mm sau plus 8 mm în lungime poate fi admisă. Hârtia folosită trebuie să fie albă, dimensionată pentru scris, fără pastă mecanică și să nu cântărească mai puțin de 25 g/m². Acesta are imprimat un fond verde ghioșat astfel încât orice falsificare prin mijloace mecanice sau chimice să fie vizibilă.
2. Autoritățile competente ale părților contractante își pot rezerva dreptul de a tipări formularele sau pot să comande tipărirea acestora la tipografii autorizate. În acest din urmă caz, fiecare formular trebuie să includă o trimitere la o astfel de aprobare. Fiecare formular trebuie să poarte numele și adresa tipografiei sau un semn prin care imprimanta poate fi identificat. Aceasta trebuie să conțină, de asemenea, un număr de serie, imprimat sau nu, prin care acesta poate fi identificat.

CERTIFICAT DE ORIGINE

1. Exportatorul (Nume, adresa, țara)	EUR.1 Nr. A 000.000		
	A se vedea notele de pe verso înainte de a completa acest formular.		
	2. Certificat utilizat în schimburile comerciale preferențiale dintre		
3. Destinatar (nume, adresa completă, țara) (Opțional)	și		
	(Se indică țările, grupurile de țări sau teritoriile implicate)		
	4. Țara, grupul de țări sau teritoriul în care produsele sunt considerate originare	5. Țara, grupul de țări sau teritoriul de destinație	
6. Informații privind transportul (opțional)	7. Observații		
8. Numărul articolului; mărei și numere, numărul și natura coletelor (1); Descrierea mărfurilor	9. Greutatea brută (kg) sau alte unități de măsură (litri, m3. etc)	10. Facturi (Opțional)	
11. MENȚIUNEA SERVICIULUI VAMAL Declarația certificată Documentul de export (2) Forma nr De Biroul vamal Țara emitentă sau teritoriul ștampila Locul și data (Semnătura)	12. DECLARAȚIA EXPORTATORULUI Eu, subsemnatul, declar că mărfurile descrise mai sus îndeplinesc condițiile cerute pentru eliberarea prezentului certificat. Locul și data (Semnătura)		

13. CERERE DE CONTROL	14. REZULTATELE VERIFICĂRII
<p>Verificarea autenticității și legalității prezentului certificat este solicitat.</p> <p>..... (Locul și data)</p> <p>ștampila</p> <p>..... (Semnătura)</p>	<p>Verificarea efectuată demonstrează că prezentul certificat (1)</p> <ul style="list-style-type: none"> • a fost emis de biroul vamal indicat și că informațiile conținute în acesta sunt corecte. • nu îndeplinește condițiile de autenticitate și precizia (a se vedea observațiile anexate). <p>..... (Locul și data)</p> <p>ștampila</p> <p>..... (Semnătura)</p> <p>(1) Marcați cu X în căsuța corespunzătoare.</p>

NOTE

1. Certificatul nu trebuie să conțină ștersături sau cuvinte rectificate. Eventualele modificări trebuie făcute prin ștergerea datelor incorecte și adăugarea eventualelor corecții necesare. Orice modificare astfel operată trebuie să fie făcută către persoana care a completat certificatul și avizată de autoritățile vamale ale țării sau teritoriului emitent.

2. Fără spații între elementele înscrise pe certificat și fiecare articol trebuie precedat de un număr de ordine. O linie orizontală trebuie trasată imediat sub ultimul articol. Orice spațiu neutilizat trebuie să fie barat, astfel încât să nu fie posibile adăugări ulterioare.

3. Marfa trebuie să fie descrisă, în conformitate cu practicile comerciale și cu detalii suficiente pentru a permite identificarea acesteia.

CEREREA PRIVIND CERTIFICATUL DE ORIGINE			
1. Exportator (nume, adresa completă, țara)	EUR.1 No A 000.000		
	A se vedea notele de pe verso înainte de a completa acest formular.		
	2. Cerere pentru un certificat utilizat în schimburile preferențiale dintre		
3. Destinatar (nume, adresa completă, țara) (Opțional)		
	Și		
 (Se indică țările sau grupurile de țări sau teritoriile implicate)		
	4. Țara, grupul de țări sau teritoriul în care produsele sunt considerate originare	5. Țara, grupul de țări sau teritoriul de destinație	
6. Informații privind transportul (opțional)	7. Observații		
8. Numărul articolului; mărci și numere, numărul și natura coletelor (1) Denumirea mărfurilor	9. Greutatea brută (kg) sau alte unități de măsură (litri, m3, etc.)	10. Facturi (Opțional)	

(1) Dacă mărfurile nu sunt ambalate, se indică numărul de articole "în vrac", după caz

(1) Dacă mărfurile nu sunt ambalate, se indică numărul de articole "în vrac", după caz

DECLARAȚIA DE EXPORTATORULUI

Subsemnatul, exportator al mărfurilor descrise pe verso,

DECLAR că aceste mărfuri îndeplinesc condițiile necesare pentru eliberarea certificatului anexat:

PRECIZEZ împrejurările care au permis acestor mărfuri să îndeplinească condițiile de mai sus:

.....
.....

PREZINT următoarele documente justificative :

1.....
2.....
3.....
4.....

MĂ ANGĂJEZ să prezint, la cererea autorităților competente, orice dovezi suplimentare pe care aceste autorități pot solicita, în scopul eliberării certificatului anexat și să accept, dacă este necesar, să fie de acord la orice verificare a conturilor mele și la orice verificare pe procesele de fabricare a mărfurilor menționate mai sus, efectuate de către autoritățile menționate anterior;

SOLICIT eliberarea certificatului anexat pentru aceste mărfuri.

.....
(Locul și data)

.....
(Semnătura)

ANEXA IV LA PROTOCOL

TEXTUL DECLARAȚIEI

Declarația de origine, al cărui text este prevăzut în continuare, trebuie să se facă în conformitate cu notele de subsol. Cu toate acestea, notele de subsol nu trebuie să fie reproduse.

Versiunea turcă

İşbu belge (gümrük onay nr: ... (1)) kapsamındaki maddelerin ihracatçısı aksi açıkça belirtilmedikçe, bu ... maddelerin tercihi menşeli (2) maddeler olduğunu beyan eder.

Versiunea moldovenească

Exportatorul produselor ce fac obiectul acestui document (autorizația vamală nr ... (1)) declară că, exceptând cazul în care altfel indicat în mod clar, aceste produse sunt de ... (2) de origine preferențială.

Versiunea în limba engleză

Exporter of the products covered by this document (customs authorization No ... (1)) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ... (2) preferential origin.

.....
(Locul

și

data)

.....
(Semnătura exportatorului, în plus, numele persoanei care semnează declarația trebuie să fie indicată în scris lizibil)

1 Când declarația de origine este întocmită de un exportator autorizat, numărul autorizației exportatorului autorizat trebuie completat în acest spațiu. Atunci când declarația de origine nu este întocmită de un exportator autorizat, cuvintele din paranteză se omit sau spațiul se lasă gol.

2 Originea produselor care urmează să fie indicate.

3 Aceste indicații pot fi omise în cazul în care informațiile sunt conținute în documentul propriu-zis.

4 În cazul în care exportatorul nu este obligat să semneze, scutirea de semnătură implică, de asemenea, scutirea de numele semnatarului.

ANEXA II
(Menționată în Articolul 23 al prezentului Acord)

Taxele vamale la import, aplicate de Moldova pentru mărfurile originare din Turcia, care sunt enumerate în prezenta Anexă, vor fi eliminate în conformitate cu graficele definite mai jos.

Pentru mărfurile specificate în Lista A (Mărfurile care urmează a fi supuse eliminării taxelor vamale în termen de 3 ani), taxele vamale vor fi reduse după cum urmează:

- la data intrării în vigoare a Acordului, taxa vamală urmează a fi redusă până la 66% din rata de bază;
- peste un an de la intrarea în vigoare a Acordului, taxa vamală urmează a fi redusă până la 33% din rata de bază;
- peste 2 ani de la intrarea în vigoare a Acordului, taxele vamale rămase urmează a fi eliminate.

Pentru mărfurile specificate în Lista B (Mărfurile care urmează a fi supuse eliminării taxelor vamale în termen de 5 ani), taxele vamale vor fi reduse după cum urmează:

- la data intrării în vigoare a Acordului, taxa vamală urmează a fi redusă până la 80% din rata de bază;
- peste un an de la intrarea în vigoare a Acordului, taxa vamală urmează a fi redusă până la 60% din rata de bază;
- peste 2 ani de la intrarea în vigoare a Acordului, taxa vamală urmează a fi redusă până la 40% din rata de bază;
- peste 3 ani de la intrarea în vigoare a Acordului, taxa vamală urmează a fi redusă până la 20% din rata de bază;
- peste 4 ani de la intrarea în vigoare a Acordului, taxele vamale rămase urmează a fi eliminate.

Lista A (Mărfurile care urmează a fi supuse eliminării taxelor vamale în termen de 3 ani)

NC⁽¹⁾	Descrierea mărfurilor
39221000	Cazi de baie, cazi de duș, chiuvete și lavoare
39222000	Scaune și capace pentru closete
39229000	Altele
39231000	Cutii, lăzi, stelaje și articole similare
39232100	Din polimeri de etilenă
39232910	Din policlorură de vinil
39232990	Altele
39233010	Cu capacitatea de maximum 2 l
39233090	Cu capacitatea de peste 2 l
39235090	Altele
39239000	Altele
39241000	Veselă și alte articole pentru servirea mesei sau de bucătărie
39249000	Altele
39251000	Rezervoare, butoaie, cuve și recipiente similari, cu capacitatea peste 300 l
39252000	Uși, ferestre, cadre și tocuri, pervazuri și praguri
39253000	Obloane, stori și alte articole similare și părți ale acestora
39259010	Accesorii și garnituri destinate pentru instalarea definitivă a ușilor, ferestrelor, scărilor, pereților sau a altor părți de construcții
39259020	Conducte, țevi și doze de perete pentru circuite electrice
39259080	Altele
39262000	Articole și accesorii de îmbrăcăminte (inclusiv mănuși, mitene și mănuși cu un deget)
61043100	Din lână sau păr fin de animale
61043200	Din bumbac
61043300	Din fibre sintetice
61043900	Din alte materiale textile

Codul NC bazat pe Sistemul Armonizat (HS 2012).

Lista B (Mărfurile care urmează a fi supuse eliminării taxelor vamale în termen de 5 ani)

NC(1)	Descrierea mărfurilor
25231000	Cimenturi nepulverizate, așa-zise "clinker"
25232900	Altele
39172110	Fără sudură sau lipire și de lungime care depășește dimensiunea maximă a secțiunii transversale, chiar fasonate, dar nu altfel prelucrate
39172190	Altele
39172210	Fără sudură sau lipire și cu o lungime care depășește dimensiunea maximă a secțiunii transversale, chiar fasonate, dar nu altfel prelucrate
39172290	Altele
39172310	Fără sudură sau lipire și cu o lungime care depășește dimensiunea maximă a secțiunii transversale, chiar fasonate, dar nu altfel prelucrate
39172390	Altele
39173100	Tuburi, țevi și furtunuri flexibile, care pot suporta o presiune minimă de 27,6 MPa
39173200	Altele, ne ranforsate, sau combinate în alt mod cu alte materiale, fără accesorii
39173900	Altele
39174000	Accesorii
39269097	Altele
57021000	Kelem, Schumacks, Karamanie și covoare similare țesute manual
57024110	Covoare Axminster
57024190	Altele
57024210	Covoare Axminster
57024290	Altele
57024900	Din alte materiale textile
57031000	Din lână sau păr fin de animale
57032018	Altele
57032098	Altele
57033018	Altele
57049000	Altele
57050030	Din materiale textile sintetice sau artificiale
57050080	Din alte materiale textile
61012090	Hanorace, (inclusiv jachete de ski), bluzoane, jachete de vânt și articole similare
61013090	Hanorace, (inclusiv jachete de ski), bluzoane, jachete de vânt și articole similare
61022090	Hanorace, (inclusiv jachete de ski), bluzoane, jachete de vânt și articole similare

61023090	Hanorace, (inclusiv jachete de ski), bluzoane, jachete de vânt și articole similare
61033200	Din bumbac
61033300	Din fibre sintetice
61034200	Din bumbac
61034300	Din fibre sintetice
61044200	Din bumbac
61044300	Din fibre sintetice
61044400	Din fibre artificiale
61044900	Din alte materiale textile
61045200	Din bumbac
61045300	Din fibre sintetice
61045900	Din alte materiale textile
61046200	Din bumbac
61046300	Din fibre sintetice
61046900	Din alte materiale textile
61051000	Din bumbac
61052010	Din fibre sintetice
61061000	Din bumbac
61062000	Din fibre sintetice sau artificiale
61071100	Din bumbac
61071200	Din fibre sintetice sau artificiale
61071900	Din alte materiale textile
61072100	Din bumbac
61072200	Din fibre sintetice sau artificiale
61082100	Din bumbac
61082200	Din fibre sintetice sau artificiale
61082900	Din alte materiale textile
61083100	Din bumbac
61083200	Din fibre sintetice sau artificiale
61089100	Din bumbac
61089200	Din fibre sintetice sau artificiale
61091000	Din bumbac
61099020	Din lână sau păr fin de animale sau fibre sintetice sau artificiale
61099090	Altele
61101110	Jerseuri și pulovere, cu un conținut de lână minimum 50% din greutate și cu o greutate de minimum 600 g pe bucată

61101130	Pentru bărbați sau baieti
61101190	Pentru femei sau fete
61102010	Tricotaje ușoare subțiri, bluze răscoite la gât și pulovere
61102091	Pentru bărbați sau băieți
61102099	Pentru femei sau fete
61103010	Tricotaje ușoare subțiri, bluze răscoite la gât și pulovere
61103091	Pentru bărbați sau băieți
61103099	Pentru femei sau fete
61152100	Din fibre sintetice, avînd finețea firului simplu sub 67 decitex
61152200	Din fibre sintetice, avînd finețea firului simplu de 67 decitex sau mai mult
61152900	Din alte materiale textile
61159500	Din bumbac
61159691	Ciorapi pentru femei
61159699	Altele
61159900	Din alte materiale textile
62011100	Din lînă sau păr fin de animale
62011210	Cîntărind, pe bucată, maximum 1kg
62011290	Cîntărind, pe bucată, peste 1kg
62011310	Cîntărind, pe bucată, maximum 1kg
62011390	Cîntărind, pe bucată, peste 1kg
62011900	Din alte materiale textile
62019100	Din lînă sau par fin de animale
62019200	Din bumbac
62019300	Din fibre sintetice sau artificiale
62019900	Din alte materiale textile
62021100	Din lînă sau păr fin de animale
62021210	Cîntărind, pe bucată, maximum 1kg
62021290	Cîntărind, pe bucată, peste 1kg
62021310	Cîntărind, pe bucată, maximum 1kg
62021390	Cîntărind, pe bucată, peste 1kg
62021900	Din alte materiale textile
62029100	Din lînă sau păr fin de animale
62029200	Din bumbac
62029300	Din fibre sintetice sau artificiale
62029900	Din alte materiale textile
62031100	Din lînă sau păr fin de animale
62031200	Din fibre sintetice

62031910	Din bumbac
62031930	Din fibre artificiale
62031990	Din alte materiale textile
62032210	De lucru
62033100	Din lână sau păr fin de animale
62033210	De lucru
62033290	Altele
62033310	De lucru
62033390	Altele
62034110	Pantaloni și pantaloni scurți
62034211	De lucru
62034231	Din denim
62034235	Altele
62034251	De lucru
62034259	Altele
62034290	Altele
62034311	De lucru
62034319	Altele
62034331	De lucru
62034339	Altele
62034390	Altele
62034911	De lucru
62034919	Altele
62034931	De lucru
62034939	Altele
62034950	Altele
62034990	Din alte materiale textile
62041100	Din lână sau păr fin de animale
62041200	Din bumbac
62041300	Din fibre sintetice
62041910	Din fibre artificiale
62041990	Din alte materiale textile
62043100	Din lână sau păr fin de animale
62043210	De lucru
62043290	Altele
62043310	De lucru
62043390	Altele

62043911	De lucru
62043919	Altele
62043990	Din alte materiale textile
62044100	Din lână sau păr fin de animale
62044200	Din bumbac
62044300	Din fibre sintetice
62044400	Din fibre artificiale
62044910	Din mătase sau deșeuri de mătase
62044990	Din alte materiale textile
62045100	Din lână sau păr fin de animale
62045200	Din bumbac
62045300	Din fibre sintetice
62045910	Din fibre artificiale
62045990	Din alte materiale textile
62046110	Pantaloni și pantaloni scurți
62046185	Altele
62046211	De lucru
62046231	Din țesături numite "denim"
62046239	Altele
62046311	De lucru
62046318	Altele
62046911	De lucru
62046918	Altele
62046990	Din alte materiale textile
62052000	Din bumbac
62053000	Din fibre sintetice sau artificiale
62059010	Din in sau ramie
62059080	Din alte materiale textile
62061000	Din mătase sau din deșeuri de mătase
62062000	Din lână sau păr fin de animale
62063000	Din bumbac
62064000	Din fibre sintetice sau artificiale
62113210	Îmbrăcăminte de lucru
62113310	Îmbrăcăminte de lucru
62121090	Altele
63022100	Din bumbac
63023100	Din bumbac

63023290	Altele
63025100	Din bumbac
63025390	Altele
63026000	Lenjerie de toaletă sau de bucătărie, din țesături buclate tip buret ("eponge"), din bumbac
63029100	Din bumbac
63029390	Altele
63029990	Altele
63090000	Îmbrăcăminte purtată sau uzată și alte articole purtate sau uzate
64022000	Încălțăminte cu fețe din curele sau bride fixate de talpă prin stifturi
64029110	Incorporează în partea dinainte o cochilie de protecție din metal
64029190	Altele
64029905	Incorporează în partea dinainte o cochilie de protecție din metal
64029910	Cu fețe din cauciuc
64029931	A caror înălțime a tocului (inclusiv talpa) este peste de 3cm
64029939	Altele
64029950	Papuci de casă și altă încălțăminte de interior
64029991	Mai mică de 24 cm
64029993	Încălțăminte care nu poate fi identificată a fi pentru bărbați sau pentru femei
64029996	Pentru bărbați
64029998	Pentru femei
64035995	Pentru bărbați
64035999	Pentru femei
64039111	Mai mică de 24 cm
64039116	Pentru bărbați
64039118	Pentru femei
64039191	Mai mică de 24 cm
64039196	Pentru bărbați
64039198	Pentru femei
64039911	Cu înălțimea tocului (inclusiv talpa) de peste 3 cm
64039931	Mai mică de 24 cm
64039936	Pentru bărbați
64039938	Pentru femei
64039991	Mai mică de 24 cm
64039996	Pentru bărbați
64039998	Pentru femei
64041100	Încălțăminte pentru sport; încălțăminte așa-zisă pentru tenis, pentru baschet,

	pentru gimnastica, pentru antrenament și încălțăminte similară
64041910	Papuci de casă și altă încălțăminte de interior
64041990	Altele
64052091	Papuci de casă și altă încălțăminte de interior
64052099	Altele
64059010	Cu tălpile exterioare din cauciuc, material plastic, piele naturală sau reconstituită
70109031	De minimum 2,5 l
70109041	De minimum 1 l
70109043	Peste 0,33 l, dar sub 1 l
70109051	De minimum 1 l
70109053	Peste 0,33 l, dar sub 1 l
94013000	Scaune rotative cu înălțime reglabilă
94014000	Scaune, altele decât scaunele de grădină sau de camping, transformabile în paturi
94016100	Scaune tapitate
94016900	Altele
94017100	Scaune tapitate
94017900	Altele
94018000	Alte scaune
94032080	Altele
94033011	Birouri
94033019	Altele
94033091	Dulapuri cu uși, obloane, clasoare, fișiere, indexuri și alte bufete
94033099	Altele
94034010	Elemente de mobilă de bucatarie
94034090	Altele
94035000	Mobilier din lemn de tipul celui utilizat în dormitoare
94036010	Mobilier din lemn, de felul celui utilizat în sufragerii și livinguri
94036030	Mobilier din lemn, de felul celui utilizat în magazine
94036090	Alt mobilier din lemn
94037000	Mobilier din material plastic
94038900	Altele
94039030	Din lemn
94039090	Din alte materiale

Codul NC bazat pe Sistemul Armonizat (HS 2012).

ANEXA III
(Menționată în Articolul 25 al prezentului Acord)

Lista I

Produsele agricole originare din Republica Turcia, specificate în această Listă, vor fi importate în Republica Moldova în conformitate cu concesiile stabilite mai jos.

NC ⁽¹⁾	Descrierea Mărfurilor	Volumul Contingen- tului Tarifar	Reducerea Taxei Vamale %	Remarce/ Sezoane
0302.11	Pastravi (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Or. corhynchus clarki, Or. corhynchus aguabonita, Or. corhynchus gilae, Or. corhynchus apache si Oncorhynchus chrysogaster)	Nelimitat	100	
0302.35	Toni roșii (Thunnus thynnus)	Nelimitat	100	
0702.00	Tomate, în stare proaspătă sau refrigerate	5000 tone	100	01/11 - 30/04
0804.20	Smochine	Nelimitat	100	
0805.10	Portocale	Nelimitat	100	
0805.20	Mandarine (inclusiv tangerine și sa sumas); clementine, wilkins și hibridi similari de citrice	Nelimitat	100	
0805.40	Grapefruit inclusiv pomelos	Nelimitat	100	
0805.50	Lamii (Citrus limon, Citrus limonum) și lamii mici "limes" și (Citrus aurantifolia, Citrus latifolia)	Nelimitat	100	
0807.11	Pepeni verzi	250 tone	100	
0808.30	Pere	750 tone	100	01/10 - 30/06
0808.40	Gutui			
0809.10	Caise	600 tone	100	31/07 - 31/05
0809.21	Visine (Prunus cerasus)	750 tone	100	01/08 - 20/05
0809.29	Altele			
0809.30	Piersici, inclusiv nectarine	300 tone	100	01/09 - 10/06
0809.40	Prune și porumbe	200 tone	100	01/09 - 10/06
0810.10	Căpsuni și fragi	300 tone	100	01/08 - 30/04
0810.90	Altele	Nelimitat	100	
0813.10	Căise	Nelimitat	100	
1509.10	Ulei virgin	Nelimitat	100	
1509.90	Altele	Nelimitat	100	

1516.20	Grasimi si uleiuri vegetale si fractiunile lor	Nelimitat	100	
1704	Produse zaharoase (inclusiv ciocolata alba), care nu contin cacao	250 tone	100	
1704.10	Guma de mestecat, acoperita sau neacoperita cu zahar	Nelimitat	100	
1806	Ciocolata si alte preparate alimentare care contin cacao	250 tone	100	
1905	Produse de brutarie, de patiserie si biscuiti chiar cu cacao; hostii, casete goale de tipul celor utilizate pentru medicamente, prescuri, vafe cu capac, paste uscate de faina, din amidon sau de fecule in foi si alte produse similare	250 tone	100	
2005	Alte legume preparate sau conservate altfel decit in otet sau acid acetic, necongelate, altele decit produsele de la pozitia 2006	500 tone	100	
2005.70	Masline	Nelimitat	100	
2007	Gemuri, dulceturi, jeleuri, marmelade, paste si piureuri de fructe sau de simburi, obtinute prin fierbere, cu sau fara adaos de zahar sau de alti indulcitori (edulcoranti)	250 tone	100	
2008.19	Altele, inclusiv amestecuri din acestea	Nelimitat	100	
2009	Sucuri de fructe (inclusiv must de struguri) si sucuri de legume, nefermentate, fara adaos de alcool, cu sau fara adaos de zahar sau de alti indulcitori (edulcoranti)	500 tone	100	
2102.10	Drojdii active	Nelimitat	100	
2103	Sosuri si preparate pentru acestea; compozitii din condimente si din produse de asezonare; faina de mustar si mustar preparat	500 tone	100	
2105.00	Inghetate si alte forme de gheata comestibila cu sau fara cacao	500 tone	100	

2106.90	Altele	Nelimitat	100	
2202	Ape, inclusiv ape minerale si ape carbogazoase, care contin zahar sau alti indulcitori sau aromatizanti si alte bauturi nealcoolice, cu exceptia sucurilor de fructe sau de legume de la pozitia 2009	100000 litri	100	
2401.10	Tutunuri nedesprinse de pe tulpina	Nelimitat	100	

(1) Codul NC bazat pe Sistemul Armonizat (HS 2012).

Lista II

Produsele agricole originare din Republica Moldova, specificate în această Listă, vor fi importate în Republica Turcia în conformitate cu concesiile stabilite mai jos.

NC ⁽²⁾	Descrierea Mărfurilor	Volumul Contingen- tului Tarifar	Reducerea Taxei Vamale %	Remarce/ Sezoane
0203	Carne de porcine proaspata, refrigerata sau congelata	500 tone	100	
0403	Lapte acru, lapte prins si smintina, iaurt, chefir si alte sorturi de lapte si smintina fermentate sau acidulate, chiar concentrate, chiar cu adaos de zahar sau alti indulcitori (edulcoranti), sau aromatizate, sau cu adaos de fructe; nuci sau cacao	100 tone	100	
0405	Unt si alte substante grase provenite din lapte; paste lactate pentru tartine	500 tone	100	sub incidenta RPA ⁽³⁾
		500 tone	100	
0406	Brinzeturi si casuri	300 tone	100	
0407 (Cu exceptia 0407.21, 0407.29, 0407.90)	Oua de pasari, in coaja, proaspete, conservate sau preparate	250000 bucati	100	
0802.31	In coaja	800 tone	100	
0802.32	Decojite			
0802.90.85	Altele			
0809.40	Prune si porumbe	250 tone	50	
0813.20	Prune	200 tone	100	
1003	Orz	10000 tone	100	01/01 - 31/05
1005.90	Altele	8000 tone	100	01/01 - 31/05
		5000 tone	100	sub incidenta RPA ⁽³⁾
1201	Boabe de soia, chiar sfarimate	10000 tone	100	
1205.10	Seminte de rapita sau de rapita salbatica cu un continut redus de acid erucic	2000 tone	50	
1206	Seminte de floarea-soarelui , chiar sfarimate	5000 tone	50	01/01 - 31/05
1507.10	Ulei brut, chiar dezmuclaginat	2500 tone	20	01/01 - 31/05
1512	Uleiuri din seminte de floarea-soarelui , de sofranas, de bumbac si fractiunile lor, chiar rafinate, dar nemodificate chimic	1500 tone	100	01/01 - 31/05
		5000 tone	100	sub incidenta RPA ⁽³⁾

1704	Produse zaharoase (inclusiv ciocolata alba), care nu contin cacao	250 tone	100	
1806	Ciocolata si alte preparate alimentare care contin cacao	250 tone	100	
1905	Produse de brutarie, de patiserie si biscuiti chiar cu cacao; hostii, casete goale de tipul celor utilizate pentru medicamente, prescuri, vafe cu capac, paste uscate de faina, din amidon sau de fecule in foi si alte produse similare	250 tone	100	
2005 (Cu exceptia 2005.70)	Alte legume preparate sau conservate altfel decit in otet sau acid acetic, necongelate, altele decit produsele de la pozitia 2006	500 tone	100	
2007	Gemuri, dulceturi, jeleuri, marmelade, paste si piureuri de fructe sau de simburi, obtinute prin fierbere, cu sau fara adaos de zahar sau de alti indulcitori (edulcoranti)	250 tone	100	
2009	Sucuri de fructe (inclusiv must de struguri) si sucuri de legume, nefermentate, fara adaos de alcool, cu sau fara adaos de zahar sau de alti indulcitori (edulcoranti)	500 tone	100	
2103	Sesuri si preparate pentru aceste; compozitii din condimente si din produse de asezonare; faina de mustar si mustar preparat	500 tone	100	
2105.00	Inghetate si alte forme de gheata comestibila cu sau fara cacao	500 tone	100	
2202	Ape, inclusiv ape minerale si ape carbogazoase, care contin zahar sau alti indulcitori sau aromatizanti si alte bauturi nealcoolice, cu exceptia sucurilor de fructe sau de legume de la pozitia 2009	100000 litri	100	
2204.10	Vinuri efervescente	8000 hl	100	
2204.21	In recipiente al caror continut sa nu depaseasca 2 l			
2204.29	Altele			
2208.20	Distilate de vin sau de tescovina de	Nelimitat	100	

	struguri si bauturi alcoolice tari obtinute pe baza lor			
2306	Turte si alte reziduuri solide, chiar macinate sau aglomerate sub forma de pelete, rezultate din extractia grasimilor sau uleiurilor vegetale, altele decit cele de la pozitia 2304 sau 2305	5000 tone	100	
2401	Tutunuri brute sau neprelucrate; deseuri de tutunuri	100 tone	50	Cu exceptia tipurilor orientale

(1) Codul NC bazat pe Sistemul Armonizat (HS 2012).

(2) RPA: Concesiunile se aplică conform Regimului de Perfecționare Activă.